Rośliny

międzyrzecza Zbruczu i Seretu

podał

A. J. Śleńdziński.

Odbitka z tomu XII Spraw. Kom. fizyjogr. akad.

KRAKÓW,
W DRUKARNI UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
pod zarządem Ignacego Stelcla.
1878.

Wycieczka moja w roku 1877 na Podole pomiędzy Zbruczem a Seretem jest dalszym ciągiem wycieczki w roku poprzednim przeze mnie odbytéj pomiędzy temiż rzékami. Południową granicę badania zakréśliłem północną granicą zwiedzonego obszaru w r. 1876, bo i w tym roku odbywałem w tych samych letnich miesiącach. Tylko dla kilku punktów nad Zbruczem, Dniestrem i Cyganką pominiętych lub zwiedzonych w początkach Listopada 1876 zrobiłem wyjątek zwiédzając je obecnie najsamprzód.

Porządek, w jakim postępowałem, jest następujący. Dnia 16 Lipca przybyłem z Czerniowiec do Uścia Biskupiego, dnia tegoż i następnego zwiedziłem okolicę Uścia Biskupiego i Chudykowiec. D. 18 udałem się do Niwry, zkąd d. 19 zwiedziłem Zalesie, Paniowce Zielone, Dźwiniaczkę i Michałówkę, d. 20 Wołkowce, Słobódkę Muszkatowiecką, Turylcze, Sapahów, Krzywcze; d. 21 Mielnicę, Chudykowce i Kołodróbkę. Dnia 22 udałem się z Niwry do Skały. Ztąd zwiedziłem wsie po drodze aż do Husiatyna i brzeg Zbruczu od Husiatyna do Siekierzyniec, następnie lasy i jeziorka w Cyganach i Łanowcach, brzeg Niczławy (od Łanowiec po Zielińce), Łosiacz i Gusztyn. Dnia 1 Sierpnia gościńcem na Kolędziany przybyłem do Czortkowa i tu założyłem stacyję główną aż do końca wycieczek (do 8 Listopada). W Sierpniu przeszedłem obszar pomiędzy Niczławą od Kozaczyzny po Kopyczyńce, a Seretem od Szerszeniowiec po Tudorów, nie pomijając żadnéj wsi. We Wrześniu zwiédziłem Kopyczyńce, Uwislę, Chłopówkę, Chorostków, Sorokę i Kluwińce. W Miodoborach (od 10 do 13 i w dniach 29 i 30 Września) zwiédziłem Touste i wzgórze „Wołowa“ rozciągające się ponad Krasnem i Sadzawkami, las pomiędzy Sadzawkami, Nowosiółką, Wolicą i Kręciłowem w dwóch krzyżujących się linijach (jednéj z Sadzawek na „Toustecką budę“ [leśniczówkę] i Pustelnię do Kręciłowa, a drugiéj z Nowosiółki do Wolicy), Wolicę, Kozinę, Biłkę, Kałaharówkę, brzeg Zbrucza między Kałaharówką a Kręciłowem, brzegowiska Gniłéj od Nowosiółki aż po ujście do Zbrucza i wszystkie wsie nad tą rzéką położone. W innych dniach tegoż miesiąca zwiedziłem jeszcze Samołuskowce, Wasylkowce, Czabarówkę, Husiatyn, Olchowczyk, Tłusteńkie, Probużnę, Żabińce, Kociubińce i Krogulec.

Uważając niniejsze badanie flory téj okolicy za nieskończone, a mając zamiar w następnych latach daléj takowe prowadzić, poprzestaję tymczasowo na podaniu wykazu roślin zebranych w ciągu niniejszéj wycieczki. Wykaz ten, obejmujący 690 gatunków, zawiéra 684 przeze mnie samego zebranych w roku 1877, i 6 gatunków zebranych

przez JP. Lentza, a nie znalezionych przeze mnie. Kilkanaście dat JPP. Lentza i Buschaka, członków Kom. fizyjogr. krak. na podstawie otrzymanych od nich okazów podałem z przytoczeniem ich nazwisk. Kilkanaście dat w przeszłoroczném Sprawozdaniu opuszczonych oraz kilka sprostowań zamieściłem w tymże wykazie.

Oprócz wielu gatunków i odmian nowych dla okolicy, przybył jeden tylko nowy dla Galicyi gatunek, mianowicie *Trinia Kitaibelii* MB.

I. Acrobrya protophyta.

Equisetaceae.

Equisetum arvense L. Po polach posp.; Cygany, Łosiacz, Łanowce, Kozaczyzna, Jezierzany, Kołędziany, Rosochacz, Czortków, Milowce, Białe, Tudorów, Kotówka, Uwiśla, Olchowczyk, Biłka i t. d.

E. limosum L. Stawki w Czortkowie, na moczarze.

E. palustre L. Po miejscach mokrych; nad Zbruczem w Skale, Uwiśla, Grabowiec.

E. ramosissimum Desf. Po miejscach piasczystych i urwiskach nad Dniestrem w Uściu biskupiém, Chudykowcach i Babińcach.

E. hiemale L. Na ściance lesistéj nad Gniłą w Trybuchowcach.

Polypodiaceae.

Pteris aquilina L. Po lasach dębowych; Ułaszkowce, Sasolówka, Rosochacz, Uhryń, Szmańkowce, Sadzawki.

Asplenium Trichomanes Huds. Po skałach ocienionych; Szydłowce, Miodobory (Sadzawki, Kręciłów, Pustelnia).

A. Ruta muraria L. Po skałach; Skała, Dawidkowce, Zwiahel, Czortków, Miodobory (Wołowa, Sadzawki).

Aspidium cristatum Sw. W lesie dębowym na granicy Uhrynia i Szmańkowiec w niewielkiéj ilości.

A. spinulosum Sw. Po lasach; Miodobory między Nowosiółką a Kałaharówką.

A. Filix mas Sw. Po lasach; Cygany, Łosiacz, Rosochacz, Uhryń, Szmańkowce, Skorodyńce, Tudorów, Oryszkowce, Jabłonów, Miodobory (Nowosiółka, Wolica, Kałaharówka, Kręciłów, Rasztowce).

A. Filix femina Sw. Po lasach; Skała, Uhryń, Szmańkowce, Białe, w Miodoborach m. Nowosiółką, Kałaharówką a Kręciłowem.

A. Thelypteris Sw. Nad Stawem w Żabińcach.

Cystopteris fragilis Döll. Po skałach i urwiskach ocienionych; Dawidkowce, Zwiahel, w Miodoborach koło Kręciłowa, Rąsztowiec, Nowosiółki i Kałaharówki.

II. Amphibrya.

Gramineae.

Alopecurus geniculatus L. *var. caesius* Neilr. Po miejscach mokrych, nad potokami, rowami i rzékami; Cygany, Zielińce, Husiatyn, Skała.

Phleum pratense L. Po łąkach. zrębach, brzegach lasów; wszędzie posp.

Milium effusum L. Las grabowy w Cyganach.

Panicum glabrum Gaud. Po polach posp.; Głęboczek, Zabłotówka, Białe, Oryszkowce, Soroka, Kałaharówka.

P. Crus galli L. Po miejscach jałowych i uprawnych, wszędzie posp.

P. capillare L. W prosie zwyczajném zmieszane w wielkiéj ilości; Sieniakowa przy Czortkowie, Zalesie (pow. Czort.), Szwajkowce, Postołówka, Soroka.

Setaria verticillata PB. Jezierzany, w ogródku między kukurudzą.

S. viridis PB. Po polach suchych, skalistych zboczach jarów posp.; Kozaczyzna, Zielnice, Zabłotówka, Zalesie (pow. Czortk.), Czortków, Białe, Kopyczyńce, Uhryń, Postołówka, Kałaharówka, Touste, Sadzawki.

S. glauca L. Po ścierniach i zaroślach wilgotnych, koło dróg i t. d. wszędzie posp.

Stipa capillata L. Nad Dniestrem w Kołodróbce.

Agrostis vulgaris With. Po łąkach i brzegach lasów; Paniowce Zielone, Zabłotówka, Białe, Tudorów, Oryszkowce, Szydłowce, Sidorów.

A. stolonifera L. Po miejscach podobnych; Chudykowce, Cygany, Głęboczek, Burdiakowce, Sasolówka, Szwajkowce, Szmańkowce, Skorodyńce.

A. canina L. Czortków ku Oryszkowcom, na łące.

A. Spica venti L. Na zrębie w Tudorowie.

Calamagrostis Epigejos Roth. Po zrębach, łąkach mokrych, suchych pagórkach i zboczach jarów, brzegach rzék, posp.; Chudykowce, Kołodróbka, Głęboczek, Sasolówka, Rosochacz, Zabłotówka, Zalesie (pow. Czortk.), Czortków, Łosiacz, Kociubińczyki, Skorodyńce, Kluwińce, Borki, Kręciłów, Wasylkowce.

C. silvatica DC. Las „Halilea" w Sasolówce.

Phragmites communis Trin. Po moczarach, brzegach rzék i stawów, wszędzie posp.

Avena caespitosa Griessel. Miodobory: m. Nowosiółką a Kałaharówką, w lesie.

A. fatua L. Na ściance lesistéj nad Zbruczem w Suchodole, po polach w Jezierzanach i Czortkowie.

Arrhenatherum avenaceum PB. Pod płotem w Szmańkowczykach.

Poa annua L. Koło dróg, po łąkach, murawach, wszędzie posp.

P. nemoralis L. Po lasach cienistych i zrębach w rozmaitych formach i odmianach; Uhryń, Rosochacz, Białe, Szydłowce, Suchodół, Olchowczyk, Trybuchowce, Kręciłów.

P. compressa L. Po miejscach suchych, pagórkach i zboczach jarów; Chudykowce, Zwiahel, Dawidkowce, Milowce, Rosochacz, Czortków, Oryszkowce, Touste, Sadzawki.

P. Langeana Rchb. Łosiacz.

Glyceria spectabilis MK. Po brzegach stawów, jeziorek i rzék wszędzie posp.

G. fluitans R. Br. Po miejscach mokrych; Cygany, Grabowiec, Tudorów, Kluwińce, Nowosiółka (w Miodoborach).

Briza media L. Po łąkach; Zalesie (pow. Borszczowski), Łosiacz, Zielińce, Jezierzany, Rosochacz, Czortków.

Melica ciliata L. Po ściankach lesistych, w zaroślach; „Hłody“ w Kołodróbce, Paniowce Zielone, Lisowce.

M. nutans L. Po lasach i zaroślach; Paniowce Zielone, Rosochacz, Burdiakowce, Białe, Szmańkowce, Uhryń.

M. uniflora Retz. Po lasach; „Tulin“ w Łanowcach, Cygany.

Molinia coerulea Mönch. Po sianożęciach na zrębach dębowych; „Halilea“ w Zabłotówce, Czortków ku Hadyńkowcem.

Dactylis glomerata L. Po łąkach, lasach, koło dróg i t. d. wszędzie posp.

Cynosurus cristatus L. Po łąkach; Czortków, Tudorów.

Festuca ovina L. Po skalistych zboczach; nad Dniestrem w Uściu Biskupiém i Mielnicy, nad Zbruczem w Husiatynie, nad Seretem w Czortkowie.

F. gigantea Vill. Po lasach, zaroślach i zrębach posp.; Cygany, Grabowiec, Łosiacz, Burdiakowce, Suchodół, Rosochacz, Tudorów, Kopyczyńce, Kolędziany, Nowosiółka (w Miodoborach), Sadzawki, Touste, Kałaharówka, Wolica, Horodnica.

F. elatior L. Po suchych łąkach, trawiastych miejscach, koło dróg, posp.; Kozaczyzna, Zielińce, Milowce, Czortków, Białe, Majdan, Kotówka, Husiatyn, Olchowczyk, Biłka i t. d.

Bromus asper Murr. Po lasach; Cygany, Łosiacz, Burdiakowce.

B. inermis Leyss. Po miedzach, brzegach lasów, koło dróg, posp.; Cygany, Głęboczek, Szwajkowce, Szmańkowce, Zalesie (pow. Czortkowski), Uście Biskupie.

B. secalinus L. Koło pól; Skała, Cygany, Uhryń, Czortków, Tudorów, Oryszkowce, Skorodyńce, Sadzawki.

B. mollis L. Po brzegach lasów, pól, koło dróg; Milowce, Łanowce.

B. arvensis L. Po polach, pagórkach, brzegach lasów, koło dróg, posp.; Uście Biskupie, Skała, Cygany, Łanowce, Milowce, Rosochacz.

B. racemosus L. Na polu w Białém.

B. tectorum L. Po suchych zboczach nad Zbruczem w Husiatynie.

Brachypodium pinnatum PB. Na ściance lesistéj w Paniowcach Zielonych.

B. silvaticum R. et Sch. Po lasach, zaroślach i zrębach, posp.; Cygany, Łosiacz, Rosochacz, Uhryń, Białe, Kopyczyńce, Jabłonów, Wasylkowce.

Lolium perenne L. Wszędzie posp.

L. temulentum L. Koło dróg w Skale i Grabowcu, na zrębie w Zabłotówce.

Triticum repens L.

b) *obtusiflorum* Neilr. Po suchych i skalistych zboczach; nad Niecziławą w Dawidkowcach, Szmańkowcach i Szwajkowcach, nad Seretem w Rosochaczu i Czortkowie.

c) *aristatum* Neilr. Po łąkach, lasach i zaroślach; Sasołówka, Szmańkowczyki, Skorodyńce.

Elymus europaeus L. Po lasach grabowych; Cygany, Łosiacz.

Andropogon Ischaemum L. Trawa ta, jak to podałem w zeszłoroczném Sprawozdaniu, jedna z najpospolitszych nad dolnym Zbruczem, Niczławą i Seretem i zarastająca gromadnie dość znaczne obszary, ku północy coraz się przerzedza. Zanotowałem jeszcze następujące miejscowości: nad Niczławą w Kozaczyźnie i Zielińcach, nad Seretem w Lisowcach, Kapuścińcach, Rosochaczu, Uhryniu i Czortkowie.

Cyperaceae.

Carex vulpina L. Po mokrych łąkach; Dźwiniaczka, Cygany.

C. muricata L. Po łąkach, zaroślach, zrębach, lasach, koło dróg; Zabłotówka, Cygany, Kolędziany, Uwiśla, Sadzawki.

C. teretiuscula Good. Czortków ku Oryszkowcom, na łące.

C. remota L. Lasek „Leszczyna“ w Burdiakowcach.

C. tomentosa L. Na łące w Paniowcach Zielonych.

C. pilosa Scop. Po lasach grabowych często; Łosiacz, Kolędziany, Białe, Jabłonów. W Miodoborach między Nowosiółką, Kałaharówką a Kręciłowem w kilku miejscach.

C. ampullacea Good. Na łące mokréj w Kluwińcach.

C. Pseudo-cyperus L. Po moczarach i brzegach stawów; Stawki przy Czortkowie, Żabińce.

Scirpus palustris L. Po brzegach jeziorek w Cyganach, nad Seretem w Rosochaczu.

S. acicularis L. Nad Seretem w Rosochaczu, i koło jeziorek na Konstancyi.

S. lacustris L. Po brzegach rzék i strumieni, stawach i jeziorkach, posp.; Dźwiniaczka, Cygany, Kozaczyzna (nad Niczławą), Konstancya, Łosiacz, Kopyczyńce, Kotówka, Szwajkowce, Szmańkowce, Żabińce.

S. silvaticus L. Po moczarach i brzegach rzék; Chudykowce, Paniowce Zielone, Szmańkowce, Szwajkowce, Kotówka.

S. compressus Pers. Na łące w Szmańkowczykach.

Cyperus fuscus L. Nad Zbruczem w Skale, Husiatynie i między Kręciłowem a Kałaharówką, nad Seretem w Lisowcach, Rosochaczu i Tudorowie, oraz koło jeziorek na Konstancyi.

Alismaceae.

Triglochin palustre L. Nad Seretem na namule w Rosochaczu i Czortkowie, na łąkach w Grabowcu i Szmańkowczykach.

Alisma Plantago L. Po moczarach, brzegach rzék, stawów i jeziorek posp.; Dżwiniaczka, Skała, Łanowce, Grabowiec, Łosiacz, Rosochacz, Białe, Kotówka, Kopyczyńce, Chorostków, Husiatyn, Kluwińce, Szwajkowce, Zabłotówka, Teklówka, Hadyńkowce, Nowosiółka (nad Gniłą), Borki.

Sagittaria sagittaefolia L. Nad Zbruczem m. Kręciłowem a Kałaharówką, nad Seretem w Rosochaczu, nad Gniłą w Nowosiółce i Borkach.

Butomeae.

Butomus umbellatus L. Po brzegach rzék i potoków; Dżwiniaczka, Suchodół, Husiatyn, Hadyńkowce, Kotówka, Kopyczyńce, Szypowce, Milowce, Rosochacz, Czortków, Tudorów.

Juncaceae.

Luzula pallescens Besser. Na zrębie w Uhryniu 26/8 (owocująca).

Juncus communis E. Mey. Po mokrych łąkach, zrębach, zaroślach, brzegach rzék i potoków posp.; Paniowce Zielone, Cygany, Kolędziany, Czortków, Tudorów, Jabłonów, Samołuskowce, Wasylkowce.

J. glaucus Ehrh. Po miejscach podobnych; Paniowce Zielone, Cygany, Tłusteńkie, Kluwińce.

J. lampocarpus Ehrh. Po miejscach podobnych; Paniowce Zielone, Łanowce, Zielińce, Szmańkowczyki, Rosochacz, Czortków, Kotówka, Kluwińce.

J. atratus Krock. Po łąkach mokrych; Czortków ku Hadyńkowcom, między Samołuskowcami a Wasylkowcami.

J. compressus Jacq. Po miejscach mokrych posp.; Skała, Zielińce, Kolędziany, Czortków, Szwajkowce, Hadyńkowce, Teklówka, Kotówka, Biłka.

J. bufonius L. Po moczarkach, brzegach rzék, potoków i jeziorek posp.; Paniowce Zielone, Skała, Cygany, Łanowce, Lisowce, Zabłotówka, Rosochacz, Tudorów, Suchodół, Kręciłów, Kałaharówka, Sadzawki, Samołuskowce, Wasylkowce.

Melanthaceae.

Veratrum nigrum L. Po zrębach dębowych obficie; Kociubiń-

czyki, Tłusteńkie, Rosochacz, Sasolówka, Ułaszkowce, Głęboczek, Jezierzany.

Liliaceae.

Lilium Martagon L. Po lasach, zaroślach i zrąbach; Jezierzany, Sasolówka, Rosochacz, Łosiacz, Kociubińczyki.

Muscari comosum Mill. Po ściankach nad Dniestrem w Dźwinogrodzie, Babińcach i Kołodróbce. (Miejscowości Niwra i Wierzbówka, mylnie pod *Hyacinthus pallens* MB. podane w tomie XI Spraw. Kom. fizyjogr. odnoszą się do téjże rośliny).

Allium acutangulum Schrad. *var. petraeum* DC. Po skalistych zboczach w Miodoborach (Wołowa, Touste).

A. rotundum L. Na ściance lesistéj w Paniowcach zielonych.

A. sphaerocephalum L. Po urwistych zboczach nad Dniestrem w Babińcach.

A. oleraceum L. Po skałach, zaroślach i zrębach często; Paniowce zielone, Cygany, Jezierzany, Zabłotówka, Rosochacz, Uhryń, Czortków, Łosiacz, Kociubińczyki.

Anthericum ramosum L. Po suchych zarosłych pagórkach, ściankach, łąkach wśródleśnych i zrębach posp.; Paniowce zielone, Kułakowce, Duninów, Kozaczyzna, Zielińce, Głęboczek, Zabłotówka, Sasolówka, Rosochacz, Czortkow, Kociubińczyki, Husiatyn, Touste.

Asparagus tenuifolius Lam. Na ściance „Hłody“ w Kołodróbce.

Smilaceae.

Paris quadrifolia L. Po lasach cienistych; Cygany, Milowce, Łosiacz.

Convallaria Polygonatum L. Po lasach; Kociubińczyki, Białe.

C. multiflora L. Po lasach posp.; Łosiacz, Rosochacz, Uhryń, Szmańkowce, Kręcilów i t. d.

C. latifolia Jacq. Razem z poprz. gatunkami; Skała, Burdiakowce, Łosiacz, Lisowce, Rosochacz, Uhryń, Szmańkowce, Kopyczyńce.

C. majalis L. Po lasach razem z poprz. gat. posp.; Lisowce, Rosochacz, Jezierzany, Uhryń, Szmańkowce, Białe, Kociubińczyki, Tłusteńkie i t. d.

Majanthemum bifolium DC. Po lasach posp.; Słobódka Muszkatowiecka, Cygany, Łosiacz, Rosochacz, Szmańkowce, Białe, Skorodyńce, Jabłonów, Oryszkowce, Szydłowce. W Miodoborach koło Toustego, Kałaharówki, Wolicy i Kręcilowa.

Hydrocharideae.

Hydrocharis Morsus ranae L. Na stawach w Kopyczyńcach, Hadyńkowcach i Żabińcach.

Irideae.

Iris bohemica Schm. Po ściankach trawiastych; nad Dniestrem w Babińcach (Lentz) i Kołodróbce, nad Seretem w Holihradach i Czortkowie (ścianka „Dąbrowa"), oraz na sianożęci w Winiatyńcach.

I. Pseudacorus L. Po moczarach w Cyganach.

I. graminea L. Po ściankach; nad Dniestrem Kołodróbce, nad Seretem w Czortkowie.

Orchideae.

Orchis coriophora L. Czortków ku Oryszkowcom na łące.

Planthanthera bifolia Rchb. Po lasach; Cygany, Zabłotówka.

Neottia vulgaris Kolb. Po lasach; Słobódka Muszkatowiecka, Łosiacz, Czortków, Oryszkowce, Kręciłów.

Epipactis latifolia All. *var. minor* Neilr. Po lasach często; Cygany, Łosiacz, Zabłotówka, Sasolówka, Skorodyńce, Tudorów, Jabłonów, Kopyczyńce, Oryszkowce, Szmańkowce, Uhryń, koło Kręciłowa.

Potameae.

Zanichella palustris L. Na „Garbach" (w jeziorkach) w Cyganach.

Potamogeton natans L. Po stawach i jeziorkach; Cygany, Żabińce, Tłusteńkie.

P. lucens L. Na stawie w Kopyczyńcach.

P. crispus, L. Po brzegach Niczławy koło Teklówki i w Hadyńkowcach, po brzegach Seretu w Rosochaczu i Czortkowie, w jeziorkach w Cyganach.

P. pusillus L. W odlewiskach Seretu w Rosochaczu.

P. pectinatus L. Po brzegach Niczławy w Zielińcach, po brzegach Seretu w Lisowcach, Milowcach i Rosochaczu.

Lemna trisulca L. Na stawie w Żabińcach.

L. gibba L. Na wodzie stojącej w Grabowcu.

L. minor L. Po stawach, jeziorkach i moczarkach, wszędzie posp.

L. polyrrhiza L. Na stawie w Cyganach, po jeziorkach w Łanowcach.

Aroideae.

Acorus Calamus L. Po stawach i brzegach rzek; nad Zbruczem w Suchodole, nad Niczławą w Kozaczyznie, Merlawie, Zielińcach, Szmańkowcach, Szwajkowcach, Hadyńkowcach i Kopyczyńcach, nad Gniłą w Horodnicy, Postołówce, Borkach i Nowosiółce, nad Tajną w Uwiśli.

Typhaceae.

Typha latifolia L. Po stawach, jeziorkach i moczarach; Dżwiniaczka, Cygany, Hadyńkowce, Kotówka, Kopyczyńce, Żabińce, Nowosiółka (nad Gniłą).

T. angustifolia L. Po stawach w Dżwiniaczce, Hadyńkowcach i Kopyczyńcach.

Sparganium simplex Huds. Na podmokłym brzegu Seretu w Rosochaczu razem z nast. gat.

S. ramosum Huds. Po moczarach, stawach, jeziorkach, brzegach rzék i potoków posp.; Dżwiniaczka, Skała, Cygany, Konstancyja, Rosochacz, Czortków, Tudorów, Kopyczyńce, Kotówka, Suchodół, Tłusteńkie, Wasylkowce, Samołuskowce.

III. Acramphibrya.

Gymnospermae.

Coniferae.

Pinus silvestris L. Zasiana w Cyganach, Głęboczku, Zabłotówce, Sasolówce, Rosochaczu, Wasylkowcach. W Miodoborach koło Sadzawek i Nowosiółki w lesie stare drzewa.

Abies excelsa Poir. Zasiana w Cyganach.

Larix europaea DC. Zasiany w Cyganach, Zielińcach i Głęboczku.

Apetalae.

Ceratophylleae.

Ceratophyllum demersum L. Po stawach, jeziorkach i brzegach rzék; Nowosiółka (nad Gniłą), Kopyczyńce, Hadyńkowce, koło Teklówki.

C. submersum L. W jeziorkach na „Garbach“ w Cyganach.

Callitriche verna L. Po kałużach i moczarkach; w Miodoborach m. Nowosiółką a Kałaharówką.

Betulaceae.

Betula alba L. Po lasach gromadnie i po brzegach lasów sadzona; Siekierzyńce, Burdiakowce, Cygany, Jezierzany, Ułaszkowce, Rosochacz, Skorodyńce, Oryszkowce, Chorostków, Dubkowce, Postołówka.

Alnus glutinosa Gärtn. Po brzegach stawów, nad rzékami i potokami posp. prawie wszędzie. Do znaczniejszych olszniaków należą

ponad Dżwiniaczką m. Babińcami a Dżwiniaczką i na granicy Kotówki i Kopyczyniec wpoprzek gościńca.

Cupuliferae.

Carpinus Betulus L. Tworzy czyste drzewostany i główną masę lasów mieszanych, stanowiąc przeważną część lasów téj okolicy.

Corylus Avellana L. Stanowi podszycie wszystkich lasów i zarośli.

Quercus pedunculata Ehrh. Po lasach mieszanych występuje gromadnie lub rozrzucony prawie wszędzie. W gminach Głęboczek, Jezierzany, Zabłotówka, Ułaszkowce, Sasolówka i Rosochacz tworzy nieprzerwany las „Halileą" zwany, daléj od tego lasu dębiny ciągną się na północ w Uhryniu, Szmańkowcach i Szmańkowczykach. W Czortkowie ku granicom Białéj i Oryszkowiec ustępuje mieszaninie. Z mniejszych dębin istnieją w Kociubińczykach, Tłusteńkiém, Soroce („Sołomir").

Fagus silvatica L. W lesie Cygańskim kilka drzewek, na brzegu dębiny „Sołomir" w Soroce widziałem dość znaczną partyję dorosłéj buczyny.

Ulmaceae.

Ulmus campestris L. Po lasach rozrzucony; Cygany, Husiatyn, Olchowczyk.

Moreae.

Morus alba L. Uprawiana w Szmańkowczykach.

Urticaceae.

Urtica urens L. i
U. dioica L. Wszędzie posp.

Cannabineae.

Humulus Lupulus L. Po zaroślach koło rzék i potoków często; Kozaczyzna, Merława, Rosochacz, Kopyczyńce, Suchodół, Olchowczyk, Trybuchowce, Horodnica, Kręciłów, Biłka, Duninów, Kułakowce.

Salicineae.

Salix triandra L. Nad Zbruczem m. Kręciłowem a Kałaharówką, nad Seretem m. Szypowcami a Lisowcami.

S. alba L. i
S. fragilis L. Po brzegach rzék, potoków i około wsi prawie wszędzie.

S. purpurea L. Ponad rzékami, potokami i koło stawów; Dźwiniaczka, Skała, Suchodól, Tłusteńkie, Uwiśla, Olchowczyk.

S. viminalis L. Po miejscach podobnych; Dźwiniaczka, Skała, Kociubińce, Husiatyn, koło Kręciłowa i Kałaharówki.

S. Caprea L. i

S. cinerea L. Po brzegach lasów prawie wszędzie.

S. aurita L. Na moczarze w Kluwińcach.

S. repens L. Na łące moczarowatéj m. Samołuskowcami a Wasylkowcami.

Populus tremula L. Po zaroślach i lasach mieszanych rozrzucona, często.

Salsolaceae.

Atriplex nitens Schk. Po wsiach kolo płotów posp.; Skala, Czabarówka, Krogulec, Olchowczyk, Liczkowce, Postołówka, Rasztowce, Kręcilów, Bilka, Borki, Kociubińce, Chorostków, Chłopówka, Kopyczyńce, Kotówka, Kolędziany, Sieniakowa, Tarnawka, Merława, Kozaczyzna, Jezierzany, Szypowce, Lisowce i w. in. m.

A. patula L. Po polach, ogrodach, koło dróg często; Kozaczyzna, Jezierzany, Milowce, Sasolówka, Białe, Majdan, Kopyczyńce, Kociubińce, Husiatyn, Chorostków, Postołówka, Kręciłów, Kałaharówka i w. i. m.

A. rosea L. Po wsiach i miasteczkach koło dróg i ulic; Jezierzany, Kapuścińce, Uhryń, Zalesie, Piłatkowce, Czortków, Białe, Oryszkowce, Dawidkowce, Strósówka, Kopyczyńce, Chłopówka, Chorostków, Uwiśla, Rasztowce. Kałaharówka, Rokówkąt, Liczkowce, Olchowczyk, Tłusteńkie, Kociubińce.

Kochia scoparia Schrad. Nad dolnym Zbruczem, Niczławą i Seretem jeden z pospolitych chwastów ku północy mniéj częsty. Zanotowałem nast. miejscowości powyżéj Skały, Borszczowa i Szerszeniowiec: Jezierzany, Szypowce, Kapuścińce, Zabłotówka, Skorodyńce, Kopyczyńce, Teklówka, Tłusteńkie, Wasylków, Liczkowce, Borki, Sadzawki.

Chenopodium Bonus Henricus L. Koło dróg, miejscami; Cygany, Zielińce, Losiacz, Kopyczyńce, Kociubińce, Chorostków, Soroka, Horodnica, Rasztowce, Sadzawki.

Ch. urbicum L.,

Ch. hybridum L. i

Ch. album L. Około dróg we wsiach i miasteczkach wszędzie posp.

Ch. glaucum L. Po miejscach podobnych posp.: Skała, Jezierzany, Kapuścińce, Milowce, Czortków, Kopyczyńce, Tłusteńkie, Kociubińce, Soroka, Kręciłów, Kałaharówka.

Ch. Vulvaria L. Pod płotami koło dróg we wsiach i miasteczkach; Uhryń, Chorostków, Wychwatyńce.

Ch. polyspermum L. Po polach, ogrodach, zrębach, koło dróg,

w ogóle po miejscach żyźniejszych; Głęboczek, Jezierzany, Zabłotówka, Rosochacz, Zalesie, Białe, Tudorów, Kopyczyńce, Soroka.

Ch. Botrys L. Nad rowem leśnym koło dworku na Łankach w Milowcach.

Amarantaceae.

Polycnemum arvense L. Na polu koło jeziorek w Zabłotówce.

Amarantus retroflexus L. Po polach, ogrodach, pustkowiach, koło dróg wszędzie posp.

A. paniculatus L. Po ogródkach i pod płotami zdziczała; Soroka, Chłopówka.

Polygoneae.

Polygonum amphibium L.

a) *natans* Mönch. Po jeziorkach i stawach; Cygany, Tłusteńkie.

b) *terrestre* Leers. Na brzegu stawu w Kopyczyńcach, nad potokiem w Grabowcu.

P. Lapathifolium L. Po polach, ogrodach, koło dróg, wszędzie posp.

P. Persicaria L. Po miejscach podobnych; Cygany, Białe.

P. Hydropiper L. Po miejscach trawnych wilgotnych wszędzie posp.

P. aviculare L. Po miejscach uprawnych i pustkowiach wszędzie posp.

P. Convolvulus L. Po polach, ogrodach i zrębach często; Łanowce, Łosiacz, Uhryń, Rasztowce, Sadzawki.

P. dumetorum L. Po zaroślach, zrębach posp.; Lisowce, Rosochacz, Sadzawki i t. d.

Rumex maritimus L. Nad Zbruczem w Skale, Olchowczyku i m. Kręciłowem a Kałaharówką, nad Seretem w Rosochaczu, Czortkowie i Tudorowie, nad stawem w Kociubińcach, koło jeziorek w Zabłotówce.

R. obtusifolius L. Po miejscach upraw. i pustkowiach, po łąkach, lasach, zaroślach i koło dróg posp.; Skała, Cygany, Burdiakowce, Bednarówka, Suchodól, Oryszkowce. W Miodoborach koło Nowosiółki, Kręciłowa i Kałaharówki.

R. conglomeratus Murr. Po brzegach rzek, potoków, nad rowami; Grabowiec, Milowce, Kluwińce, Biłka i t. d.

R. nemorosus Schrad. Białe.

R. crispus L. Po łąkach, rowach, ponad rzekami i potokami, koło dróg wszędzie posp.

R. Hydrolapathum Huds. Po brzegach stawu w Kopyczyńcach, Żabińcach i Tłusteńkiem.

R. confertus Willd. Po łąkach nad Niczławą w Kotówce, Szwajkowcach, Szmańkowcach i Kolędzianach, bardzo obficie.

R. Acetosa L. Po łąkach wszędzie posp.

R. Acetosella L. *var. hastatus* Neilr. Po zrębach, pagórkach, koło pól i lasów często; Cygany, Zielińce, Grabowiec, Burdiakowce, Milowce, Uhryń, Zalesie, Czortków, Skorodyńce, Kolędziany. W Miodoborach k. Toustego.

Santalaceae.

Thesium Linophyllum L. Po suchych przyleśnych łąkach i ściankach; Zielińce, Łosiacz, Łanki w Milowcach, ścianka „Dąbrowa“ w Czortkowie.

Daphnoideae.

Daphne Mezereum L. Po lasach; Cygany, Łanki w Milowcach, Rosochacz, Uhryń, Szmańkowce, Jablonów, Kręciłów.

Aristolochieae.

Asarum europaeum L. Po lasach wszędzie posp.

Gamopetaleae.

Plantagineae.

Plantago major L.,
P. media L. i
P. lanceolata L. Po łąkach, koło dróg, nad rzékami i t. d., wszędzie posp.

Valerianeae.

Valerianella Morisonii Koch. Na polu w Łosiaczu.

Valeriana officinalis L. Po zaroślach śródleśnych wilgotnych; Paniowce zielone, Kołodróbka, Cygany, Skała, Zabłotówka, Ułaszkowce, Sasolówka, Rosochacz, Uhryń, Czortków (Stawki), Szmańkowczyki.

Dipsaceae.

Dipsacus silvestris Huds. i
D. laciniatus L. Koło dróg, po brzegach lasów i pól często.

D. pilosus L. Po zaroślach wilgotnych i koło płotów; Trojanówka, Suchodół, Kordolówka, Krogulec, Olchowczyk, Trybuchowce, Horodnica.

Knautia arvensis Coult. Po suchych łąkach i pagórkach, koło lasów, pól i dróg wszędzie posp.

Scabiosa Succisa L. Po łąkach przyleśnych i śródleśnych i zrębach, miejscami; Jezierzany, las „Halilea“ w Ułaszkowcach, Czortków ku Hadyńkowcom, Jabłonów, Kluwińce.

S. ochroleuca L. Po suchych, skalistych i trawiastych zboczach, pagórkach, koło pól i lasów, wszędzie posp.

Compositae.

Eupatorium cannabinum L. Po mokrych łąkach, zaroślach, zrębach, nad potokami i rzékami.

a) *partitum* Neilr. Sasolówka, Kozaczyzna, Merlawa, Kolędziany, Czortków, Białe, Kotówka, Kopyczyńce, Biłka.

b) *indivisum* Neilr. Na ściance w Sasolówce.

Tussilago farfara L. Na glebie gliniastéj po miejscach wilgotnych wszędzie posp.

Aster Amellus L. Po ściankach, sianożęciach i suchych trawiastych pagórkach miejscami; Jezierzany, Lisowce, Ułaszkowce, Rosochacz, Uhryń, Czortków (na ściance „Dąbrowa“ i sianożęciach w dębinach ku Hadyńkowcom), Olchowczyk. W Miodoborach koło Toustego i na „Wołowéj“.

Erigeron canadensis L. Po odłogach, pustkowiach a szczególnie zrębach, wszędzie bardzo posp.

E. acris L. Po suchych pagórkach, brzegach lasów i skalistych zboczach często; Łanowce, Konstancyja, Uhryń, Czortków, Skorodyńce, Tudorów, Majdan, Szmańkowce, Kopyczyńce, Soroka, Borki, Nowosiółka, Sadzawki.

Solidago Virga aurea L. Po lasach wszędzie posp.

Linosyris vulgaris Cass. in Less. Na skalistéj ściance Seretowéj „Dąbrowie“ przy Czortkowie bardzo obficie.

Inula Helenium L. Po zaroślach i brzegach lasów szczególnie na miejscach wilgotnych, często; Cygany, Kozaczyzna, Kolędziany, Rosochacz, Uhryń, Dawidkowce, Jabłonów, Suchodół, Olchowczyk, Dubkowce, m. Kręciłowem a Kałaharówką, Biłka.

I. germanica L. Po zarosłych ściankach bardzo obficie w Paniowcach zielonych i na „Hłodach“ w Kołodróbce.

I. ensifolia L. Po skalistych i trawiastych ściankach; Paniowce zielone, „Hłody“ w Kołodróbce, ścianka „Dąbrowa“ przy Czortkowie. Wszędzie bardzo obficie.

I. germanico-ensifolia Neilr. Na ściance „Hłody“ w Kołodróbce bardzo obficie pomiędzy obu poprz. gatunkami.

I. salicina L. Po brzegach lasów, ściankach i sianożęciach śródleśnych, dość często; „Hłody“ w Kołodróbce, Paniowce zielone, Lisowce, „Łanki“ w Milowcach, las „Halilea“ w Zabłotówce i Ułaszkowcach, Sasolówka, Rosochacz, Zalesie (pow. Czortk.), Czortków ku Hadyńkowcom, Kociubińczyki, Wasylkowce, Kluwińce.

I. hirta L. Na sianożęci śródleśnéj w lesie „Halilea“ w Ułaszkowcach i na brzegu lasu koło „Grobelek“ w Łanowcach.

I. Britanica L. Po brzegach rzék i potoków, rowach, koło dróg, po pagórkach i brzegach lasów, wszędzie posp.

Pulicaria vulgaris Gaertn. Po miejscach trawnych wilgotnych koło stawów i jeziorek, nad rzékami i potokami posp.; Skała, Konstancyja, Kozaczyzna, Merlawa, Zabłotówka, Czortków, Tudorów, Kolędziany, Hadyńkowce, Teklówka, Kotówka, Kociubińce, Tłusteńkie, Kopyczyńce, Uwiśla, Soroka, Nowosiółka (nad Gniłą), m. Kręciłowem a Kałabarówką.

Xanthium strumarium L. i

X. spinosum L. Koło dróg i po pustkowiach wszędzie posp.

Bidens tripartita L. Po miejscach mokrych z formą o liściach niepodzielonych prawie wszędzie posp.

B. cernua Huds. *var. radiata* Wim. et Grab. Podobnież.

Anthemis tinctoria L. Po suchych pagórkach, skałach, urwiskach, miedzach i brzegach lasów, często; Uście Biskupie, Sapahów, Łanowce, Kozaczyzna, Merlawa, Zielińce, Lisowce, Sasolówka, Czortków, Szmańkowce, Kolędziany, Kociubińczyki, Suchodół, Husiatyn, Olchowczyk, Trybuchowce, Liczkowce i w. i. m.

A. arvensis L. Na polu w Sieniakowéj.

A. Cotula L. Około wsi i dróg wszędzie posp.

Achillea Millefolium L. Około pól, ogrodów i dróg, po łąkach, pagórkach i brzegach lasów wszędzie posp.

Tripleurospermum inodorum Schultz. Po polach, ogrodach, pod płotami, koło dróg, wszędzie posp.

Tanacetum vulgare Schultz. Po brzegach pól, lasów, zaroślach i zrębach wszędzie posp.

T. Leucanthemum Schultz. Po łąkach, brzegach lasów i zrębach wszędzie posp.

T. Parthenium Schultz. Koło ogrodów miejscami; Cygany, Kopyczyńce, Uwiśla, Liczkowce, Kręciłów.

T. corymbosum Schultz. Po brzegach lasów, zaroślach i w lasach wszędzie dość posp.

Artemisia inodora MB. Po skałach i pagórkach nad Dniestrem w Uściu Biskupiém i Babińcach, nad Seretem w Rosochaczu i Czortkowie.

A. scoparia WK. Koło dróg w Uściu Biskupiém.

A. procera Willd. Po płotach w Niwrze, Sieniakowéj, Szydłowcach, Chłopówce, Soroce i pod figurą w Kręciłowie.

A. austriaca Jacq. Po skalistych i jałowych zboczach i pagórkach, po gościńcach i pustkowiach, jeden z najpospolitszych gatunków nad dolnym Zbruczem, Niezławą i Seretem, sięga na północ tylko: nad Zbruczem po Zbriż, nad Niezławą po Kolędziany, nad Seretem po Czortków.

A. vulgaris L. Po zaroślach, koło dróg, płotów i t. d. wszędzie posp.

A. Absinthium L. Koło dróg, pól i po pustkowiach wszędzie posp.

Gnaphalium silvaticum L. *var. montanum* Neilr. Po lasach, zrębach i zaroślach wszędzie posp.

G. uliginosum L. Po miejscach wilgotnych i suchych, nad rzékami, potokami i po ścierniach wszędzie posp.

G. arenarium L. Po skalistych zboczach i urwiskach na ściance „Dąbrowie“ i Kaliczówce w Czortkowie, na pagórkach nad Seretem m. Skorodyńcami a Tudorowem.

Filago arvensis L. Po suchych pagórkach i ścierniach prawie wszędzie.

Senecio vulgaris L. Koło dróg w Czortkowie.

S. vernalis WK. Po polach i zrębach często; Łosiacz, Rosochacz, Uhryń, Białe, Tudorów, Tłusteńkie, Liczkowce.

S. Jacobaea L. Po suchych pagórkach, koło lasów, pól i dróg wszędzie posp.

S. nemorensis L.

a) *angustifolius* Neilr. Na „Urwanéj“ ściance w Rosochaczu, na ściance nad Niczławą m. Kozaczyzną a Zielińcami, w lasku koło Wasylkowiec.

b) *octoglossus* Neilr. W dębinie w Kociubińczykach.

S. saracenicus L. Po brzegach rzék; nad Zbruczem m. Kręciłowem a Kałaharówką i w Biłce, nad Niczławą m. Kozaczyzną a Zielińcami, nad Seretem m. Szypowcami a Lisowcami.

S. Doria L. Po ściankach nad Seretem w Lisowcach i Milowcach.

Calendula officinalis L. Koło ogrodów zdziczałe; Hadyńkowce, Samołuskowce.

Echinops sphaerocephalus L. Po skalistych zboczach jarów, brzegach lasów, zaroślach, ponad rzékami i potokami, koło dróg, często; Paniowce zielone, Husiatyn, Olchowczyk, m. Kręciłowem a Kałaharówką, Biłka, Kozaczyzna, Merlawa, Dawidkowce, Kotówka, Szypowce, Lisowce, Sasolówka, Rosochacz, Uhryń, Czortków, Białe, Skorodyńce, Tudorów, Horodnica, Postołówka, Dubkowce, Sadzawki.

E. commutatus Juratzka. Po ściankach zarosłych rzadko; nad Zbruczem m. Olchowczykiem a Trybuchowcami i w Biłce, nad Seretem w Sasolówce i na „Urwanéj“ ściance w Rosochaczu.

Carlina vulgaris L. Na ściance Seretowéj „Bednarówce“ w Rosochaczu i na zrębie dębowym lasu „Halilea“ w Zabłotówce.

C. grandiflora Mönch. *var. caulescens* Neilr. W lesie dębowym (szczególnie na zrębach) „Halilea“ w Głęboczku, Jezierzanach, Zabłotówce, Ułaszkowcach i Sasolówce.

Centaurea Jacea L. Po łąkach, brzegach lasów, koło dróg, wszędzie posp.

C. phrygia L. Po zrębach, zaroślach i brzegach lasów mieszanych i dębowych; Skała, Łosiacz, Lanki w Milowcach, las „Halilea“ w Głęboczku, Jezierzanach, Zabłotówce, Ułaszkowcach, Sasolówce i Rosochaczu, Zalesie (pow. Czortk.), Czortków ku Hadyńkowcom, Uhryń,

Szmańkowce m. Kopyczyńcami a Uwślą (koło karczmy Michałki), Kluwińce, Wasylkowce.

C. montana L. *var. incana* Neilr. Na zrębie dębowym w „Halilei" Głębockiéj dość obficie.

C. Cyanus L. Po polach i ugorach wszędzie posp.

C. orientalis L. Na ściance Dniestrowéj w Babińcach.

C. Scabiosa L. Po suchych pagórkach, ściankach, brzegach lasów, zaroślach, miedzach i koło dróg, wszędzie posp.

C. paniculata Jacq. Po skalistych zboczach i urwiskach, suchych pagórkach, miedzach, koło dróg; Sidorów, Husiatyn, Kotówka, Lisowce, Milowce, Czortków, Touste, Wolica i w. in. m.

Onopordon Acanthium L. Około wsi i po podworcach wszędzie często.

Carduus nutans L. Po urwiskach ścianki Dniestrowéj w Babińcach.

C. acanthoides L. Około pól, ogrodów, po zrębach, skalistych zboczach jarów, pustkowiach, koło dróg, wszędzie bardzo posp.

C. crispus L. Po zapuszczonych ogrodach, mokrych łąkach, zaroślach, zrębach i brzegach lasów; Szypowce, Lisowce, Rosochacz, Uhryń, Oryszkowce, Szmańkowce, Szwajkowce, Suchodół, Liczkowce m. Kręciłowem a Kałaharówką, Biłka.

Cirsium lanceolatum Scop. Po pustkowiach, zrębach i zaroślach wszędzie posp.

C. pannonicum Gaud. W lesie „Halilea" w Ułaszkowcach.

C. rivulare Link. W dębinach; „Halilea" w Ułaszkowcach, Uhryń, Szmańkowce.

C. oleraceum Scop. Po mokrych łąkach, zaroślach i zrębach; Kolędziany, Szmańkowczyki, Szmańkowce, Szwajkowce.

C. arvense Scop. Po polach, koło dróg, po brzegach lasów, zboczach jarów i pustkowiach, wszędzie posp.

Lappa communis Coss. et Germ. Około wsi, lasów i dróg, wszędzie posp.

Serratula tinctoria L. Po łąkach zarosłych, lasach i zrębach, przeważnie w dębinach; Kociubińczyki, Burdiakowce, Łosiacz, Jezierzany, Głęboczek, Lisowce, „Łanki" w Milowcach, Ułaszkowce, Sasolówka, Rosochacz, Uhryń, Czortków ku Hadyńkowcom.

Jurinea mollis Rchb. Po ściankach; nad Dniestrem w Uściu Biskupiém i w Babińcach (Lentz), nad Zbruczem w Paniowcach zielonych, nad Seretem na „Bednarówce" w Rosochaczu.

Lapsana communis L. Po lasach, zrębach, koło wsi; Głęboczek, Cygany, Kotówka, Kopyczyńce, Czortków, Skorodyńce, Liczkowce.

Cichorium Intibus L. Po polach, łąkach, koło dróg, wszędzie posp.

Hypochoeris radicata L. Na zrębie w Tudorowie.

H. maculata L. Po łąkach przyleśnych, lasach i zrębach; Paniowce zielone, Łanowce, las „Halilea" w Zabłotówce i Ułaszkowcach, Kluwińce.

Leontodon autumnalis L. Po łąkach, pastwiskach, pagórkach i brzegach lasów; Łanowce, Konstancyja, Rosochacz, Uhryń, Tudorów, Oryszkowce, Łosiacz, Kociubińce.

L. hastilis Koch. *var. hispidus* Neilr. Po pagórkach, lasach, łąkach, koło dróg, wszędzie posp.

Tragopogon major Jacq. Po pagórkach i ściankach nad Dniestrem w Uściu Biskupiém i Kołodróbce.

T. orientalis L. Po łąkach, brzegach lasów i miedzach; Paniowce zielone, Ułaszkowce, Rosochacz, Uhryń, Oryszkowce, Kluwińce.

Picris hieracioides L. Po łąkach, brzegach lasów, zaroślach, koło dróg, wszędzie posp.

Sonchus arvensis L. i

S. oleraceus L. Po miejscach uprawnych i pustkowiach wszędzie często.

S. asper Vill. Po miejscach podobnych; Uhryń, Milowce.

S. palustris L. Nad potoczkami w zaroślach; Rosochacz, Kolędziany.

Lactuca muralis Gärtn. Po lasach; Cygany, Głęboczek, Burdiakowce, Białe, Skorodyńce, Kopyczyńce, Sadzawki, Nowosiółka, (w Miodoborach) Wolica, Kałaharówka.

L. quercina L. *var. pinnatifida* Bisch. Tylko na ściance lesistéj w Paniowcach zielonych.

L. Scariola L. Po zrębach, zaroślach, ogrodach i pustkowiach wszędzie dość posp.

L. saligna L. Po skałach nad Dniestrem w Chudykowcach.

Taraxacum officinale Wigg. Koło dróg; Łosiacz, Husiatyn, Olchowczyk, Horodnica, Chorostków i t. d

Crepis tectorum L. Po polach, koło dróg, po suchych pagórkach i pustkowiach; Uhryń, Tudorów, Touste, Sadzawki, Wolica.

C. sibirica L. Po ściankach lesistych nad Seretem w Sasolówce i Rosochaczu, na brzegu lasku koło Wasylkowiec.

Hieracium Pilosella L. Po pagórkach trawiastych, brzegach lasów, koło dróg; Milowce, Sasolówka, Czortków, Tudorów, Husiatyn, Soroka, Kałaharówka.

H. Auricula L. Po miejscach podobnych; Oryszkowce, Jabłonów, Soroka, Trybuchowce, Borki, Sadzawki.

H. praealtum Vill. Po łąkach przyleśnych, wszędzie posp.

H. cymosum L. Po zrębach; Uhryń ku Sieniakowéj, Liczkowce.

H. virosum Pall. Na ściance lesistéj nad Zbruczem w Paniowcach zielonych i na ściance „Dąbrowic“ w Czortkowie. W obu miejscach obficie.

H. umbellatum L. Po brzegach lasów, łąkach przyleśnych i śródleśnych i pagórkach trawiastych posp.; Winiatyńce, Głęboczek, Jezierzany, Zabłotówka, Łosiacz, Czortków, Białe, Olchowczyk, Wasylkowce, Soroka i w. i. m.

Campanulaceae.

Phyteuma canescens WK. Po ściankach; nad Niczławą m. Szmańkowcami a Szwajkowcami, nad Seretem w Lisowcach, Sasołówce, Rosochaczu, Czortkowie (ścianka „Dąbrowa"). W Miodoborach na „Wołowéj" nad Sadzawkami.

Campanula bononiensis L. Po brzegach lasów, ściankach, pagórkach, miedzach, koło dróg, często; Paniowce zielone, Łanowce, Kozaczyzna, Lisowce, Milowce, Żabłotówka, Rosochacz, Czortków, Szmańkowce, Strósówka, Szwajkowce, Kociubińczyki, Husiatyn, Rasztowce: Kluwińce, Sadzawki, Biłka.

C. Trachelium L. Po lasach często; Cygany, Lisowce, Rosochacz, Uhryń, Łosiacz, Burdiakowce Kopyczyńce, Jabłonów, Suchodół, Husiatyn, Horodnica, Kręciłów, Nowosiółka (w Miodoborach), Sadzawki, Biłka i w. i. m.

C. latifolia L. W lesie grabowym w Cyganach.

C. rapunculoides L. Po brzegach lasów, zaroślach, zrębach i karczunkach; Łosiacz, Kolędziany, Białe.

C. patula L. Po łąkach i brzegach lasów, wszędzie posp.

C. persicifolia L. Po brzegach lasów, zaroślach i zrębach, wszędzie posp.

C. Cervicaria L. Po zrębach, zaroślach i brzegach lasów; las „Halilea" (Jezierzany, Ułaszkowce, Sasolówka), Kociubińczyki.

C. glomerata L. Po łąkach, brzegach lasów i zaroślach, wszędzie posp.

C. sibirica L. Po skalistych zboczach jarów i suchych pagórkach; nad Zbruczem w Husiatynie i Olchowczyku, nad Niczławą w Szmańkowcach, nad Seretem w Sasolówce. W Miodoborach na Wołowéj, w Toustem, Rasztowcach i Wolicy. Nad dolnym Zbruczem, Niczławą i Seretem wszędzie posp.

Adenophora lilifolia Bess. Po zrębach dębowych; las „Halilea" (w Głęboczku, Jezierzanach i Zabłotówce), ścianka „Bednarówka" nad Seretem w Rosochaczu, Czortków ku Szmańkowcom.

Rubiaceae.

Galium Cruciata Scop. W lesie mieszanym w Kopyczyńcach.

G. vernum Scop. Po lasach, zaroślach, łąkach, wszędzie posp.

G. Aparine L. Po płotach, krzakach, polach i zrębach; Szydłowce, Trojanówka, Suchodół, Husiatyn, Łanowce, Uhryń, Białe, Tudorów, Chłopówka, Sadzawki i w. i. m.

G. palustre L. Po moczarach, brzegach stawów i jeziorek; Cygany, Stawki w Czortkowie.

G. silvaticum L. Po lasach często; Skała, Cygany, Łosiacz, Burdiakowce, Kolędziany, Rosochacz, Uhryń, Białe i w. i. m.

G. verum L. Po łąkach, miedzach, pagórkach i skałach wszędzie posp.

G. Mollugo L. Podobnież.

Asperula cynanchica L. Po skałach, łąkach suchych, pagórkach trawiastych, wszędzie posp.

A. odorata L. Po lasach wszędzie dość posp.

A. Aparine MB. Po moczarach zarosłych; Kolędziany, Stawki w Czortkowie.

A. galioides MB. Na ściance „Bednarówce“ nad Seretem w Rosochaczu i na ściance „Dąbrowie“ w Czortkowie.

Lonicereae.

Lonicera Xylosteum L. Po lasach i zaroślach; Zabłotówka (las „Hałilea“), Czortków, Białe, Szydłowce, Kręciłów.

Viburnum Lantana L. Po lasach i zaroślach razem z leszczyną stanowi podszycie; wszędzie.

V. Opulus L. Po lasach i zaroślach rozrzucona; Cygany, Losiacz, Kociubińczyki, Sasolówka, Czortków ku Kopyczyńcom, Kopyczyńce, Jabłonów, Trybuchowce, Kręciłów, Sadzawki.

Sambucus Ebulus L. Po lasach i pustkowiach, koło dróg i lasów, wszędzie posp.

S. nigra L. Po lasach i zaroślach; Oryszkowce, Suchodół, Trybuchowce, Biłka.

Oleaceae.

Fraxinus excelsior L. Po lasach i ściankach; Lisowce, Cygany, Burdiakowce, Kopyczyńce, Oryszkowce, Skorodyńce, Tudorów, koło Wasylkowiec, Sadzawki i w. i. m. W wielu miejscach uprawiany.

Asclepiadeae.

Vincetoxicum officinale Mönch. Po suchych trawiastych pagórkach i ściankach, brzegach lasów, łąkach przyleśnych i śródleśnych, często; Lisowce, Milowce, Zabłotówka, Jezierzany, Sasolówka, Czortków, Kociubińczyki.

Gentianeae.

Gentiana cruciata L. Po suchych trawiastych pagórkach, ściankach, łąkach przyleśnych i śródleśnych; Głęboczek, Lisowce, Zabłotówka, Zielińce, Uhryń, Kociubińczyki, koło Wasylkowiec, Rasztowce, Sadzawki. Wszędzie bardzo obficie.

G. Pneumonanthe L. Po sianożęciach na zrębach dębowych w Ułaszkowcach („Halilea“) i Czortkowie (ku Hadyńkowcom) oraz na łące m. Samołuskowcami a Wasylkowcami.

Erythraea Centaurium Pers. Po pagórkach trawiastych, koło lasów, pól i dróg, wszędzie często. Odmianę o kwiatach zupełnie białych znalazłem w dwóch okazach w Paniowcach zielonych.

E pulchella Fries. Po łupkach na zboczach w Chudykowcach, na żwirze nad Seretem w Lisowcach i Milowcach, koło źródła pod skałą w Zwiahlu.

Menyanthes trifoliata L. Po moczarach; Konstancyja, Stawki w Czortkowie, Kluwińce.

Labiatae.

Mentha silvestris L. Po zaroślach wilgotnych, nad potokami, rzékami, rowami i t. d. wszędzie posp.

M. arvensis L. *var. genuina* Neilr. Po polach, łąkach mokrych, zaroślach, lasach, około wód wszędzie posp.

Lycopus europaeus L. Po rowach, zaroślach, moczarach, brzegach rzék, stawów i na zrębach, wszędzie dość posp.

L. exaltatus L. fil. Po moczarach; na „Garbach" w Cyganach, na sianożęciu m. Samołuskowcami a Wasylkowcami.

Salvia glutinosa L. Po zaroślach przyleśnych i śródleśnych, brzegach lasów, wszędzie często.

S. pratensis L. Po miedzach, koło dróg, po suchych łąkach, pagórkach i ściankach, często; Kołodróbka, Wołkowce pod (Borszczowem), Cygany, Łosiacz, Zabłotówka, Rosochacz, Uhryń, Kolędziany, Szmańkowce, Szwajkowce, Husiatyn i w. i. m.

S. dumetorum Andrz. Jak poprz. gat.; Słobódka Muszkatowiecka, Łanowce, Szmańkowce, Szwajkowce, Olchowczyk, Borki.

S. silvestris L. Po pagórkach trawiastych, ściankach, brzegach lasów, około pól i dróg wszędzie posp. od Dniestru na północ (m. Niczławą a Seretem) aż po Białe, Oryszkowce i Kopyczyńce, nad Zbruczem aż po Kałaharówkę, nad Gniłą w Nowosiółce i Borkach.

S. verticillata L. Około pól i dróg wszędzie często.

Origanum vulgare L. Po brzegach lasów, zaroślach i łąkach przyleśnych, wszędzie posp.

Thymus Serpyllum L. Po pagórkach, około pól i dróg wszędzie posp.

Calamintha Acinos Clairv. Po suchych trawiastych pagórkach, skalistych zboczach jarów i urwiskach, wszędzie posp.

C. Clinopodium Benth. Po lasach i zaroślach wszędzie często.

Prunella vulgaris L. Po łąkach, brzegach lasów, lasach, pagórkach, wszędzie posp.

P. grandiflora Jacq. Po suchych pagórkach, łąkach, przyleśnych i śródleśnych zrębach; Łosiacz, Zielińce, Łanowce, Zabłotówka, Ułaszkowce, Czortków (ku Hadyńkowcom), Kociubińczyki.

Scutellaria galericulata L. Koło jeziorek w Cyganach.

S. altissima L. Po ściankach lesistych; nad Dniestrem w Uściu

Biskupiém (Lentz) i Kołodróbce, nad Zbruczem w Suchodole i koło Kręciłowa, nad Seretem w Sasolówce, Rosochaczu i Uhryniu.

Nepeta Cataria L. Po zaroślach, zrębach, pustkowiach i pod płotami prawie wszędzie.

N. nuda L. Po brzegach lasów, zaroślach około dróg; Kościelniki, Zazulińce, Cygany, Kozaczyzna, Merlawa, Głęboczek, Milowce, Lisowce, Rosochacz, Uhryń, Łosiacz, Kociubińczyki, Tłusteńkie, Husiatyn i w. i. m.

Melittis Melissophyllum L. Po zaroślach przyleśnych; Łosiacz, Łanki w Milowcach, Ułaszkowce („Halilea").

Lamium amplexicaule L. Po polach; Łosiacz, Czortków, Oryszkowce.

L. purpureum L. Po polach i ogrodach; Oryszkowce.

L. maculatum L. Po miejscach wilgotnych cienistych; Cygany, Rosochacz, Uhryń, Suchodół, Wasylkowce, Trybuchowce, Biłka.

L. album L. Koło płotów; Trojanówka, Suchodół, Trybuchowce, Liczkowce.

Leonurus Cardiaca L. Około wsi wszędzie posp.

Chaiturus leonuroides Willd. Pod płotami często; Sapahów, Słobódka Muszkatowiecka, Konstancyja, Kozaczyzna, Dawidkowce, Szmańkowczyki, Szmańkowce, Czortków, Białe, Skorodyńce, Tudorów, Kopyczyńce, Kociubińce, Burdiakowce, Gusztyn, Szydłowce, Bednarówka, Suchodół, Liczkowce, Dubkowce, Rasztowce, Touste, Chłopówka.

Galeopsis Ladanum L. Po polach i ugorach wszędzie posp.

G. Tetrahit L. Około pól i ogrodów, po zaroślach i zrębach posp; Cygany, Lanowce, Łosiacz, Sidorów i t. d.

G. pubescens Bess. Po miejscach jak poprz. gat., często; Skała, Łosiacz, Zabłotówka, Białe, Majdan, Oryszkowce, Kopyczyńce, Sidorów, Olchowczyk, Liczkowce, Uwisła, Chłopówka, Nowosiółka (w Miodoborach), Sadzawki, Wolica, Kręciłów.

G. speciosa Mill. Jak poprz. gat. często; Skała, Cygany, Łosiacz, Rosochacz, Uhryń, Czortków, Białe, Skorodyńce, Tudorów, Wasylkowce, Olchowczyk, Trybuchowce, Kręciłów, Biłka, Sadzawki, Nowosiółka (w Miodoborach).

Stachys germanica L. Po skałach suchych, pagórkach, brzegach lasów, około dróg, wszędzie często.

S. silvatica L. Po wilgotnych zaroślach i zrębach; Kołodróbka, Wołkowce (pod Borszczowem), Lanowce, Cygany, Łosiacz, Rosochacz, Czortków, Białe, Skorodyńce, Oryszkowce, Kopyczyńce, Burdiakowce, Suchodół, Trybuchowce, Kręciłów, Biłka, Sadzawki, Nowosiółka (w Miodoborach).

S. palustris L. Po polach wilgotnych, zrębach, rowach, około rzék i potoków, często; Cygany, Kozaczyzna, Zielińce, Lanowce, Jezierzany, Łosiacz, Szmańkowce, Szwajkowce, Białe, Majdan, Kotówka, Dębówka, Bosyry, Suchodół, Samołuskowce, Wasylkowce, Nowosiółka (w Miodoborach).

S. annua L. Po polach i ugorach, wszędzie posp.

S. recta L. Po skałach, suchych pagórkach, brzegach lasów, około pól i dróg, miejscami; Głęboczek, Milowce, Rosochacz, Czortków, Husiatyn, Olchowczyk, Trybuchowce, Soroka, Kluwińce, Nowosiółka (nad Gniłą).

Betonica officinalis L. Po łąkach, zaroślach, zrębach i brzegach lasów, wszędzie posp.

Marrubium vulgare L. Po ulicach wsi i miasteczek, po pustkowiach, wszędzie posp.

Ballota nigra L. Po zaroślach, zrębach, pod płotami i. t. d. wszędzie posp.

Phlomis tuberosa L. Na ściance „Hłody“ w Kołodróbce i na śc. „Urwanéj“ w Rosochaczu.

Teucrium Chamaedrys L. Po skałach i suchych pagórkach trawiastych, prawie wszędzie często.

Ajuga reptans L. Po brzegach lasów i zrębach, często; Uhryń, Białe, Jabłonów, Trybuchowce, Liczkowce, m. Nowosiółką a Kałaharówką.

A. genevensis L. Po lasach i miedzach; Głęboczek, Łanowce.

A. Chamaepitys Schreb. Po skałach nad Dniestrem w Babińcach.

A. Laxmanni Benth. Po skalistych ściankach; nad Dniestrem w Babińcach (Lentz) i Kołodróbce, nad Seretem w Sasolówce, nad Zbruczem w Husiatynie, nad Gniłą w Postołówce.

Verbenaceae.

Verbena officinalis L. Około wsi, dróg i pól, wszędzie posp.

Asperifoliae.

Cerinthe minor L. Po skalistych zboczach, suchych pagórkach, około pól i dróg, miejscami; Suchodół, Husiatyn, Kozaczyzna, Merlawa, Szmańkowce, Szwajkowce, Hadyńkowce, Teklówka, Lisowce, Milowce, Sasolówka, Rosochacz, Uhryń.

Echium vulgare L. Po skalistych zboczach, pagórkach, około dróg, wszędzie posp.

E. rubrum Jacq. Po ściankach nad Dniestrem w Babińcach i nad Seretem w Czortkowie (śc. „Dąbrowa“).

Pulmonaria officinalis L. Po lasach; Kopyczyńce, Miodobory (m. Nowosiółką a Kałaharówką) i w. i. m.

Nonnea pulla DC. Po polach, ugorach i koło dróg, miejscami; m. Głęboczkiem a Wysuczką, Kociubińczyki, Wasylków, Husiatyn, Kozaczyzna, Zielińce, Merlawa, Kolędziany, Lisowce, Milowce, Sasolówka, Rosochacz, Uhryń, Czortków.

Anchusa officinalis L. Około pól i dróg, miejscami; Uście Biskupie, Gusztyn, Milowce, Rosochacz, Uhryń, Czortków, Skorodyńce, Tudorów, Szwajkowce, Hadyńkowce, Teklówka, Krzyweńkie.

A. Barrelieri Vitm. Po ściankach; nad Dniestrem w Babińcach (LENTZ) i Kołodróbce, nad Zbruczem w Paniowcach zielonych.

A. arvensis MB. Po polach i koło dróg, miejscami; Łosiacz, Czortków, Białe, Oryszkowce, Kotówka, Kopyczyńce, Tudorów, Soroka.

Myosotis palustris Roth. Po moczarach; Dźwiniaczka, Stawki w Czortkowie.

M. intermedia Link. Po pagórkach, polach, ugorach; Łanowce, Łosiacz, Bednarówka, Suchodół, Tłusteńkie, Borki, Rasztowce.

M. sparsiflora Mikan. Na zrębie w Paniowcach zielonych.

Symphytum officinale L. Po mokrych łąkach, prawie wszędzie.

S. tuberosum L. Na zrębie w Uhryniu (ku Sieniakowy).

Cynoglossum officinale L. Po skalistych zboczach, pustkowiach i około dróg, wszędzie posp.

Echinospermum Lappula Lehm. Po skalistych zboczach, pagórkach, pustkowiach i około dróg, wszędzie posp.

Convolvulaceae.

Convolvulus arvensis L. Po polach i ugorach; Milowce, Kolędziany.

C. sepium L. Po zaroślach nad wodami; nad Dniestrem w Kołodróbce, nad Niczławą m. Kozaczyzną a Merławą i w Kolędzianach, nad Seretem w Szypowcach, Lisowcach, Rosochaczu i Uhryniu, nad Zbruczem w Olchowczyku, Trybuchowcach m. Kręciłowem a Kałaharówką i w Biłce, nad Gniłą w Liczkowcach.

Cuscuta europaea L. Po ziołach i krzewach; Szmańkowczyki, Szmańkowce, Kolędziany.

C. Epithymum L. Po łąkach na zrębach dębowych w Czortkowie (ku Hadyńkowcom).

Solaneae.

Datura Stramonium L. Około wsi i miasteczek prawie wszędzie.

Hyoscyamus niger L. Podobnież.

Physalis Alkekengi L. Po lesistych ściankach; nad Dniestrem w Babińcach (LENTZ), nad Zbruczem w Paniowcach zielonych.

Solanum nigrum L. Po pustkowiach, polach i ogrodach warzywnych, wszędzie posp.

S. Dulcamara L. Po zaroślach wilgotnych nad wodami; Cygany, Skorodyńce, Kopyczyńce, Kociubińce, Żabińce, Tłusteńkie, Uwisła.

Lycium barbarum L. Po wszystkich wsiach używane na żywe płoty.

Scrofularineae.

Verbascum phlomoides L. Po pustkowiach, około dróg, po pagórkach, prawie wszędzie posp.

V. Lychnitis L. Po skalistych zboczach jarów i pagórkach, często; nad Dniestrem w Kołodróbce, Uściu Biskupiém i Chudykowcach, nad Zbruczem w Suchodole, Husiatynie, Olchowczyku i Kałahurówce, nad Gniłą (w Miodoborach) w Horodnicy, Sadzawkach i Toustem, nad Niczławą w Kozaczyznie, Kolędzianach, Szmańkowcach i Szwajkowcach, nad Seretem w Lisowcach, Kapuścińcach, Sasolówce, Rosochaczu i Czortkowie.

V. nigrum L. Około dróg, pól i lasów prawie wszędzie często.

Scrofularia nodosa L. Po lasach, zaroślach, zrębach, około wsi, często prawie wszędzie.

S. aquatica L. Po podmokłych brzegach rzék, potokach i rowach; Chudykowce, Skała, Cygany, Kozaczyzna, Merlawa, Kolędziany, Szmańkowczyki, Kotówka, Rosochacz, Nowosiółka (w Miodoborach), Sadzawki, Tłusteńkie.

Linaria minor Desf. Po skalistych zboczach i zarinkach nad Zbruczem aż po Olchowczyk i nad Seretem aż po Tudorów, posp.

L. genistifolia Mill. Nad Dniestrem w Kołodróbce i Babińcach.

L. vulgaris Mill. Po łąkach, pagórkach, skałach, około dróg, wszędzie posp.

Digitalis ambigua Murr. Po brzegach lasów, zaroślach i zrębach; Głęboczek, Jezierzany, Zabłotówka, Ułaszkowce, Sasolówka, Rosochacz, Czortków, Szmańkowce, Łosiacz, Burdiakowce, Kociubińczyki, Kluwińce, Sadzawki, Biłka.

Limosella aquatica L. Na namulistym brzegu Zbrucza w Husiatynie i na namuliskach jeziorek w Zabłotówce.

Veronica scutellata L. Po łąkach moczarowatych; Sapahów (Lentz), Cygany m. Samołuskowcami a Wasylkowcami.

V. Anagallis L. Ponad rzékami, potokami i w rowach, posp.; Skała, Jezierzany, Łanowce, Cygany, Grabowiec, Lisowce, Rosochacz, Kopyczyńce, Bosyry.

V. Beccabunga L. Po miejscach, jak poprz. gat.; Grabowiec, Konstancyja, Rosochacz, Tłusteńkie.

V. Chamaedrys L. Po łąkach, brzegach lasów, zrębach; Uhryń, Tłusteńkie, Liczkowce, Jabłonów.

V. officinalis L. Po zrębach w Miodoborach (Liczkowce, Nowosiółka, Wolica).

V. latifolia L. Po ściankach i zrębach zwłaszcza dębowych; Głęboczek (las „Halilea“), Milowce („Łanki“), Rosochacz, Czortków ku Szmańkowcom, Skorodyńce.

V. dentata Schm. Po ściankach nad Dniestrem w Uściu Biskupiém i nad Seretem w Czortkowie (śc. „Dąbrowa“), po pagórkach koło lasu ponad Słobódką Muszkatowiecką.

V. austriaca L. Po ściankach i pagórkach; Niwra (Lentz), Paniowce zielone, Sasolówka.

V. prostrata L. Na ściance „Dąbrowie“ w Czortkowie.

V. longifolia L. Na ściance „Hłody“ w Kołodróbce i na sianożęciach w dębinach Czortkowskich.

V. spicata L. Po suchych pagórkach, łąkach, brzegach lasów i zaroślach, wszędzie dość posp.

V. incana L. Na ściance „Dąbrowie“ w Czortkowie i po wzgórzach w Miodoborach (Touste, Wołowa).

V. serpyllifolia L. Po brzegach lasów; Niwra (Lentz), Łanowce, Skorodyńce.

V. arvensis L. Po polach w Niwrze (Lentz).

V. Buxbaumii Ten. Po polach i ugorach, wszędzie posp.

Euphrasia officinalis L. Po łąkach, pagórkach i ściankach, wszędzie posp.

E. Odontites L. Po łąkach w Tłusteńkiem.

Rhinanthus Crista galli L. Po łąkach; Łosiacz, Czortków, Zielińce.

Melampyrum cristatum L. Po łąkach śródleśnych i zrębach; las „Halilea“ w Rosochaczu i Zabłotówce, Czortków, Kociubińczyki.

M. arvense L. Na ściance „Hłody“ w Kołodróbce.

M. nemorosum L. Po lasach, zaroślach i zrębach, wszędzie posp.

Primulaceae.

Lysimachia vulgaris L. Po miejscach mokrych zarosłych; Paniowce Zielone, Skała, Cygany, Ułaszkowce (las „Halilea“), Czortków (Stawki), Kopyczyńce, Kolędziany, nad Zbruczem m. Kręciłowem a Kałaharówką.

L. nummularia L. Po miejscach wilgotnych i cienistych, często; Skała, Cygany, Kozaczyzna, Merlawa, Uhryń, Białe, Skorodyńce, Kotówka, Kopyczyńce, Tłusteńkie, Suchodół, Trybuchowce, Liczkowce, Soroka, Nowosiółka (w Miodoborach), Wolica, Biłka.

Anagallis arvensis L. *var. phoenicea* Neilr. Po polach, ogrodach i około dróg, wszędzie dość posp.

Ericaceae.

Pirola rotundifolia L.,

P. minor L.,

P. secunda L. i

P. umbellata L. Wszystkie te gatunki zebrane przez P. Lentza po raz piérwszy w r. 1877 w lesie Niwrzańskim „Glinka“.

Umbelliferae.

Sanicula europaea L. Po lasach wszędzie częsta.

Astrantia major L. Po brzegach lasów i zaroślach, często; Cygany, Łosiacz, Ułaszkowce, Rosochacz, Szmańkowce, Biłka i w. i. m.

Eryngium campestre L. Po pagórkach, skałach, około pól i dróg, wszędzie posp.

E. planum L. Po łąkach, miedzach, brzegach lasów, zaroślach i koło dróg, wszędzie częsty.

Cicuta virosa L. Po brzegach stawów w Kopyczyńcach, Żabińcach i Tłusteńkiem.

* *Trinia Kitaibelii* MB. Na ściance „Hłody“ w Kołodróbce, bardzo obficie.

Falcaria Rivini Host. Około pól wszędzie często.

Aegopodium Podagraria L. Po lasach; Cygany, Łosiacz, Burdiakowce, Skorodyńce, Tudorów, Szydłowce, Suchodół i t. d.

Pimpinella saxifraga L. *var. pubescens* Neilr. Po łąkach, pagórkach, około pól i dróg, wszędzie posp.

P. magna L. Po brzegach lasów i zaroślach; Sasolówka, Rosochacz, Uhryń, Szmańkowce, Kociubińczyki.

Sium angustifolium L. Po moczarach; Paniowce zielone, Szmańkowczyki, Szwajkowce, Tłusteńkie.

Bupleurum falcatum L. Po skałach, pagórkach i ściankach, wszędzie dość posp.

B. rotundifolium L. Pod płotem w Strósówce.

Oenanthe Phellandrium Lam. Po brzegach rzék, stawów i jeziorek; Dźwiniaczka, Cygany, Kozaczyzna, Konstancyja.

Aethusa Cynapium L. Po zaroślach wilgotnych, około pól i ogrodów, posp.; Lisowce, Milowce, Jezierzany, Łosiacz, Dawidkowce, Szmańkowczyki, Strósówka, Kociubińce, Olchowczyk, Rasztowce, Kręciłów i t. d.

Seseli annuum L. Po pagórkach, ściankach, łąkach przyleśnych i śródleśnych, zaroślach i zrębach, wszędzie posp.

Selinum Carvifolia L. Po łąkach, brzegach lasów, zaroślach; Skała, Łosiacz, Jabłonów, Uhryń, Szmańkowce, Nowosiółka (w Miodoborach).

Angelica silvestris L. Po łąkach, lasach i zaroślach; Stawki w Czortkowie, Rosochacz.

Ferulago silvatica Bess. Po zrębach przeważnie dębowych bardzo obficie; Łosiacz, Zielińce, Czortków ku Hadyńkowcom i Szmańkowcom, Ułaszkowce, Sasolówka, Rosochacz.

Peucedanum Chabraei Gaud. podana przeze mnie w t. XI Spraw. Kom. fiz. z pytajnikiem dla braku owoców, po przysłaniu mi owocujących okazów przez P. Lentza z tegoż miejsca, potwierdza się.

P. Cervaria Cuss. in Lapeyr. Po zrębach dębowych na sianożęciach; Jezierzany, Zabłotówka, Ułaszkowce, Rosochacz, Czortków ku Hadyńkowcom, Kluwińce.

P. Oreoselinum Mönch. Jak poprz. gat.; Łosiacz, Zielińce, Jezierzany, Głęboczek, Ułaszkowce, Czortków ku Szmańkowcom, Hadyńkowcom i Oryszkowcom, Soroka, Kluwińce.

P. alsaticum L. Po brzegach lasów, ściankach i zrębach; Lisowce, Sasolówka, Rosochacz (śc. „Urwana“), Czortków (śc. „Dąbrowa“), Wasylkowce, Husiatyn, Liczkowce, Kluwińce.

Pastinaca sativa L. Po zaroślach, brzegach lasów, łąkach, pa-

górkach i skałach często; Szypowce, Lisowce, Milowce, Sasolówka, Rosochacz, Czortków, Skorodyńce, Hadyńkowce, Kotówka, Suchodół, Olchowczyk, Liczkowce, Kręciłów, Kałaharówka, Biłka.

Heracleum Sphondylium L. *var. sibiricum* (*H. flavescens* Bess.). Po łąkach, zaroślach i brzegach lasów, często; Skała, Łosiacz, Zielińce, Kozaczyzna, Zabłotówka, Sasolówka, Szmańkowczyki, Szmańkowce, Kolędziany, Szwajkowce, Suchodół. I podania moje w t. XI Spraw. Kom. fiz. do téj odmiany odnoszą się.

Laserpitium latifolium L. Po ściankach i zrębach dębowych posp.; Łosiacz, Jezierzany, Głęboczek, Zabłotówka, Ułaszkowce, Sasolówka, Rosochacz, Czortków, Kociubińczyki, Kluwińce, Kręciłów.

L. prutenicum L. Po brzegach lasów, zrębach i zaroślach; las „Haliłea“ w Jezierzanach, Zabłotówce i Ułaszkowcach, Czortków ku Szmańkowcom.

Daucus Carota L. Po łąkach, brzegach lasów, zaroślach, około pól i dróg, wszędzie posp.

Torilis Anthriscus Gmel. Po lasach i zaroślach prawie wszędzie posp.

Anthriscus silvestris Hoffm. Koło ogrodów i w zaroślach; Cygany, Suchodół, Ułaszkowce.

Chaerophyllum temulum L. Po lasach; Kudryńce, Słobódka Muszkatowiecka, Cygany, Tudorów, Sidorów, Suchodół.

Ch. bulbosum L. Po zaroślach wilgotnych; Paniowce zielone, Zabłotówka, Rosochacz, Kolędziany, Kotówka, Suchodół.

Ch. aromaticum L. Po brzegach lasów, zaroślach i około ogrodów posp.; Kołodróbka, Borszczów, Skała, Łosiacz, Jezierzany, Sasolówka, Rosochacz, Białe, Tudorów, Oryszkowce, Kopyczyńce, Suchodół, Trybuchowce, Liczkowce, Nowosiółka (w Miodoborach), Kręciłów, Kałaharówka.

Conium maculatum L. Koło płotów miejscami; Łanowce, Gusztyn, Łosiacz, Krzyweńkie, Sidorów, Husiatyn, Rosochacz, Czortków, Szwajkowce, Uwiśla, Chłopówka, Chorostków, Horodnica, Dubkowce.

Bifora radians MB. Na ściance Dniestrowéj w Babińcach (Lentz).

Araliaceae.

Hedera Helix L. Po lasach; Germakówka, Miodobory (m. Nowosiółką a Kręciłowem).

Corneae.

Cornus sanguinea L. Po brzegach lasów, i w lasach jako podszycie, wszędzie posp.

C. mas L. Po ściankach nad Seretem w Sasolówce, Rosochaczu i Czortkowie, nad Zbrnczem w Biłce.

Crassulaceae.

Sedum Telephium L. *var. ochroleucum* Neilr. Po brzegach lasów, pagórkach i skałach wszędzie częsty.

S. acre L. Po skałach i suchych pagórkach, wszędzie posp.

S. sexangulare L. Po skałach na ściance „Dąbrowie“ w Czortkowie.

Ranunculaceae.

Clematis recta L. Po brzegach lasów, zaroślach i zrębach prawie wszędzie częsty.

Thalictrum aquilegifolium L. Po zrębach; las „Halilea“ w Jezierzanach i Zabłotówce.

Th. minus L. Po pagórkach, skałach, zaroślach i brzegach lasów często; Paniowce zielone, Rosochacz, Czortków, Szmańkowce, Szwajkowce.

Th. simplex L. Po zrębach w Zielińcach.

Th. angustifolium L. Po wilgotnych łąkach, zaroślach i zrębach; Paniowce zielone, Cygany, Łanowce, Ułaszkowce, Czortków, Suchodół, Nowosiółka (w Miodoborach).

Anemone Hepatica L. Po lasach wszędzie posp.

Adonis aestivalis L. Po polach; Chudykowce.

A. vernalis L. Po skalistych zboczach jarów i ściankach; Chudykowce, Kołodróbka, Lisowce, Milowce, Zabłotówka, Sasolówka, Rosochacz, Czortków, Kozaczyzna, Szmańkowce, Szwajkowce, Husiatyn.

Ranunculus aquatilis L. *var. homophyllus* Wallr. W potoczku na granicy Kotówki i Kopyczyniec.

R. Lingua L. Na moczarze zarosłym na Stawkach w Czortkowie.

R. auricomus L. Na zrębie w Uhryniu.

R. Steveni Andrz. Po łąkach i zrębach; Niwra (Lentz), Iwanków, Stawki w Czortkowie, Białe, Tudorów, m. Kręciłowem a Wychwatyńcami (w dolinie Zbruczu).

R. lanuginosus L. W lesie w Cyganach.

R. polyanthemos L. No zrębie w Uhryniu.

R. repens L. Po miejscach mokrych; Husiatyn, Uwiśla.

R. sardous Cr. Około dróg i pól posp.; Łanowce, Cygany, Grabowiec, Uhryń, Czortków, Tudorów, Kociubińce, Husiatyn i t. d.

R. sceleratus L. Ponad wodami, często; Horoszowa, Uście Biskupie, Paniowce zielone, Dźwiniaczka, Łanowce, Cygany, Grabowiec, Lisowce, Rosochacz, Czortków, Tudorów, Suchodół, Husiatyn.

Caltha palustris L. Po łąkach mokrych; Łanowce, Grabowiec, Szmańkowczyki, Szmańkowce, Szwajkowce, Kotówka, Kociubińce, Tłusteńkie, Kluwińce.

Helleborus purpurascens WK. Liście znalazłem na ściance „Urwanéj“ nad Seretem w Rosochaczu. Ze ścianki „Dąbrowy“ w Czortkowie mam okazy z kwiatem od P. Buschaka.

Nigella arvensis L. Po skalistych zboczach nad Seretem w Kapuścińcach, Zabłotówce, Uhryniu, Czortkowie i nad Niczławą w Kolędzianach.

Delphinium Consolida L. Po polach i ugorach; Burdiakowce, Bosyry, Husiatyn, Kapuścińce, Rosochacz i t. d.

Aconitum Anthora L. *flore ochroleuco*. Na stoku „Wołowéj" nad Sadzawkami w Miodoborach. *Var. fl. violaceo*. Nad „Brydną" w Czortkowie (Buschak).

A. Lycoctonum L. *var. ochroleucum* Neilr. Na ściankach nad Seretem w Sasolówce i Rosochaczu.

Cimicifuga foetida L. Po brzegach lasów, zaroślach i zrębach; Jezierzany, m. Kozaczyzną a Merlawą (na śc. nad Niczławą), Zabłotówka, Ułaszkowce, Sasolówka, Rosochacz, Szmańkowce, Kociubińczyki, Tłusteńkie, Sadzawki.

Papaveraceae.

Cheledonium majus L. Koło płotów i zarośli; Skała, Suchodół, Horodnica, Tudorów.

Papaver Rhoeas L. Po polach, ogrodach, skałach i pustkowiach; Rosochacz, Skorodyńce, Tudorów, Bednarówka, Chłopówka, Postołówka, Touste i w. in. m.

Glaucium corniculatum Curt. Koło pól i po skalistych zboczach; Chudykowce, Lisowce, Milowce, Postołówka.

Fumaria officinalis L. Po polach; Czortków, Oryszkowce, Wasylkowce.

F. rostellata Knaf. Na polu w Białem.

F. parviflora Bert. Na gościńcu w Krzywczu.

Cruciferae.

Arabis hirsuta Scop. Na ściance „Urwanéj" w Rosochaczu.

Dentaria bulbifera L. W lesie grabowym w Cyganach.

Sisymbrium officinale Scop. Około wsi i dróg, po pustkowiach, wszędzie posp.

S. Loeselii L. Po skalistych zboczach, pustkowiach, około pól i dróg; m. Nowosiółką a Zalesiem nad Zbruczem (Lentz).

S. Sinapistrum Cr. Koło cukrowni w Uściu Biskupiém.

S. Sophia L. Około dróg; Skała, Trojanówka, Dawidkowce, Kopyczyńce, Uhryń, Tudorów, Chorostków, Soroka.

S. strictissimum L. Nad Zbruczem w Husiatynie, nad Seretem w Rosochaczu i Czortkowie.

Alliaria officinalis Andrz. Na ściance lesistéj w Paniowcach zielonych.

Erysimum cheiranthoides L. Około wsi, po pustkowiach, koło dróg wszędzie posp.

E. pannonicum Cr. Po skałach nad Dniestrem w Chudykowcach.

E. canescens Roth. Nad Dniestrem w Babińcach, nad Seretem w Sasolówce i Milowcach.

Sinapis arvensis L. Po polach w zbożu wszędzie posp.

S. nigra L. Po zaroślach wilgotnych, rowach, około pól i dróg, miejscami; Paniowce Zielone, Skała, Lisowce, Kapuścińce, Ułaszkowce, Rosochacz, Uhryń, Czortków Suchodół.

Alyssum calycinum L. Po skalistych zboczach; Uście Biskupie, Chudykowce, Skała, Husiatyn, Milowce, Zabłotówka, Sasolówka, Uhryń, Czortków, Białe.

A. incanum L. Po skałach, pagórkach około pól i dróg, wszędzie posp.

Draba nemorosa L. Po łąkach, brzegach lasów, pagórkach; Czortków (Buschak), Łosiacz, „Wołowa" w Miodoborach.

Roripa austriaca Bess. W dolinie Dniestru w Uściu Biskupiém.

R. palustris Bess. Po brzegach rzék, stawów i moczarach; Gródek, Rosochacz, Kopyczyńce, Kociubińce.

R. silvestris Bess. Po moczarach, brzegach rzék i stawów, rowach, często; Skała, Jezierzany, Milowce, Zabłotówka, Kozaczyzna, Zielińce, Tudorów, Kotówka, Bilka i t. d.

Camelina sativa Cr. Uprawiana w Bednarówce.

Neslia paniculata Desv. Po polach i zrębach; Głęboczek, Szerszeniowce, Uhryń, Szydłowce, Olchowczyk, Trybuchowce.

Bunias orientalis L. Około pól i dróg; Krzywcze, Skała, Burdiakowce, Kolędziany.

Thlaspi campestre L. Około dróg; Kołodróbka, Chudykowce, Rosochacz.

Th. arvense L. Po polach posp.; Łosiacz, Czortków, Trybuchowce, Sadzawki.

Lepidium ruderale L. Po skałach, pagórkach, ogrodzeniach, pustkowiach, wszędzie posp.

Capsella Bursa pastoris Mönch. Około dróg posp.

Isatis tinctoria L. Nad Dniestrem w Chudykowcach, Babińcach i Kołodróbce.

Senebiera Coronopus Poir. Po drogach, dziedzińcach i koło płotów; Skała, Łosiacz, Jezierzany, Konstancyja, Kapuścińce, Rosochacz, Kopyczyńce, Kociubińce, Husiatyn, Liczkowce, Trybuchowce, Rasztowce, Soroka, Uwisła, Chłopówka, Chorostków, Kąt (przy Toustem).

Rhaphanus Raphanistrum L. Po polach.

Resedaceae.

Reseda alba L. W ogródku aptécznym w Jezierzanach początkowo zasiana, rozpleniła się széroko. W Kociubińcach pod płotem widziałem kilka okazów.

Nymphaeaceae.

Nymphaea alba L. Na stawach w Cyganach i Tłusteńkiém.

Nuphar luteum Sm. Na stawach w Cyganach, Hadyńkowcach i Kopyczyńcach.

Cistineae.

Helianthemum vulgare Gärtn. *var. hirtum* Neilr. Po sianożęciach na zrębach dębowych; Czortków ku Hadyńkowcom i Szmańkowcom, „Halilca“ las w Ułaszkówcach i Głęboczku.

Violarieae.

Viola hirta L. W t. XI Spraw. Kom. fiz. str. 188, pod tą nazwą wydrukowano błędnie, zamiast „Hłody“ w Kołodróbce: „Hłody“ w Korolówce.

V. silvestris Kit. Po lasach i zrębach, często; Cygany, Łosiacz, Rosochacz, Uhryń, Białe, Tudorów, Miodobory (m. Kręciłowem a Nowosiółką).

V. mirabilis L. Po lasach cienistych, zrębach i zaroślach; Lisowce, Uhryń ku Sieniakowéj, Łosiacz, Jabłonów, Biłka.

V. tricolor L. Po polach, ugorach, ogrodach, łąkach, lasach i zrębach, wszędzie posp.

Cucurbitaceae.

Bryonia alba L. Pod płotami; Słobódka Muszkatowiecka, Skała, Cygany, Łosiacz, Kozaczyzna, Zielińce, Kapuścińce, Czortków, Kolędziany, Kociubińce, Kopyczyńce, Uwisła, Chłopówka, Postołówka, Rasztowce.

Sicyos angulata L. Pod płotami; Łosiacz, Kozaczyzna, Czortków, Hadyńkowce, Husiatyn.

Portulaceae.

Portulaca oleracea L. Pod murem w Uściu Biskupiém i w ogródku na plebanii w Skale.

Caryophylleae.

Herniaria glabra L. Po polach, pagórkach i skałach; Cygany, Zielińce, Zabłotówka, Grabowiec, Czortków, Tudorów.

Spergularia rubra Pers. Około pól i dróg; Uście Biskupie, Zabłotówka, Uhryń, Kociubińce, Bednarówka.

Spergula arvensis L. Po polach; Łanowce, Kozaczyzna, Merlawa, Grabowiec, Białe.

Scleranthus annuus L. Po polach, ugorach, pustkowiach, wszędzie posp.

Sagina procumbens L. Po miejscach trawiastych wilgotnych; Uście Biskupie, Konstancyja, Zabłotówka, Białe.

Arenaria serpyllifolia L. Po suchych łąkach, pagórkach i skałach, wszędzie posp.

Moehringia trinervia Clairv. Po zaroślach i zrębach; Białe, Skorodyńce.

Stellaria media Vill. Koło ogrodów, pól i dróg; Kapuścińce, Dawidkowce, Szydłowce, Husiatyn, Chorostków, Liczkowce i zapewne wszędzie.

S. Holostea L. (ozn. z liści). Po lasach i zrębach; Cygany, Łosiacz, Białe, Sidorów, Szydłowce.

S. graminea L. Po łąkach, miedzach, zaroślach i zrębach; Łanowce, Zabłotówka, Czortków (ku Hadyńkowcom), Bednarówka, Liczkowce.

Cerastium triviale Link. Po wygonach, łąkach, około pól i dróg wszędzie posp.

Malachium aquaticum Fries. Po miejscach mokrych, wszędzie często.

Gypsophila muralis L. Po polach i ugorach wszędzie posp.

Dianthus Armeria L. Po brzegach lasów, zaroślach, zrębach i karczunkach, często; Paniowce zielone, Cygany, Grabowiec, Dawidkowce, Skorodyńce, Jabłonów, Kopyczyńce, Burdiakowce, Husiatyn, Postołówka, Biłka.

D. capitatus DC. Po suchych łąkach, trawnych pagórkach i ściankach nad Zbruczem aż po Olchowczyk, nad Niczławą po Kozaczyznę, nad Seretem aż po Białe posp. W Miodoborach na „Wołowéj".

D. deltoides L. Po brzegach lasów; Cygany, Łosiacz, Zabłotówka, Skorodyńce.

Saponaria Vaccaria L. Po polach w zbożu; Chudykowce, Uście Biskupie, Zabłotówka.

S. officinalis L. Po zaroślach wilgotnych nad rzékami i pod płotami; Uście Biskupie, Szypowce, Lisowce, Milowce, Kolędziany, Szmańkowce, Hadyńkowce, Olchowczyk, Liczkowce, Kręciłów.

Cucubalus baccifer L. Po płotach i krzakach; Paniowce zielone, Zabłotówka, Rosochacz, Sieniakowa, Horodnica, Biłka.

Silene Behen Wib. Po łąkach, pagórkach, skałach i polach wszędzie często.

S. dichotoma Ehrh. Po ściankach zarosłych i lesistych w Kołodróbce i Paniowcach zielonych, pod murem cukrowni w Uściu Biskupiém.

S. chlorantha Ehrh. Na ściance „Dąbrowie" w Czortkowie.

S. Otites Sm. *var. densiflora* Oth. Po ściankach nad Dniestrem w Chudykowcach, nad Zbruczem w Paniowcach zielonych, nad Seretem na śc. „Bednarówce" w Rosochaczu i „Dąbrowie" w Czortkowie.

Melandrium noctiflorum Fr. Po polach, zaroślach i zrębach;

Paniowce zielone, Suchodół, Tłusteńkie, m. Wasylkowcami a Samołuskowcami, m. Klekotowem a Aleksandrówką i w. i. m.

M. album Garcke. Około wsi, płotów i dróg, wszędzie często.

Lychnis Flos cuculi L. Po łąkach; Paniowce zielone, Cygany, Szwajkowce, Tudorów i t. d.

Agrostemma Githago L. W zbożu posp.

Malvaceae.

Lavatera thuringiaca L. Po brzegach lasów, zaroślach i zrębach, około pól, dróg i płotów, wszędzie posp.

Althaea officinalis L. Ponad Niezławą w Łanowcach, Kozaczyznie i Merlawie.

Malva silvestris L. Około dróg, po ogrodach i pustkowiach, wszędzie posp.

M. rotundifolia L. Podobnież.

M. borealis Wallm. Po miejscach, jak oba poprz. gat.; Kapuścińce, Dawidkowce, Kociubińce, Chorostków, Soroka i w. i. m.

M. crispa L. Koło ogrodów, rzadko; Czortków, Kociubińce.

Tiliaceae.

Tilia parvifolia Ehrh. Po lasach mieszanych, często; Cygany, Burdiakowce, Szydłowce, Kopyczyńce, Jabłonów, Oryszkowce, Białe, Czortków (ku Szmańkowcom), Rosochacz, Sadzawki.

T. grandifolia Ehrh. Jak poprz. gat.; Łosiacz.

Hypericineae.

Hypericum perforatum L. Po brzegach lasów, zaroślach, zrębach, około pól i dróg, wszędzie posp.

b) *latifolium* Koch. Na zrębie koło Nowosiółki w Miodoborach, obficie.

H. montanum L. Na zrębie w Budzanowie (Buschak), na ściance nad Zbruczem w Biłce.

H. hirsutum L. Po zaroślach przyleśnych i śródleśnych wszędzie dość częsty.

Elatineae.

Elatine Alsinastrum L. Na namuliskach jeziorek w Zabłotówce, bardzo obficie.

Acerineae.

Acer Pseudoplatanus L. Po lasach i zaroślach; Germakówka, Cygany, Uhryń, Rosochacz, Tudorów, Kopyczyńce, Touste, Sadzawki, Biłka.

A. platanoides L. Po lasach mieszanych; Rosochacz, Białe, Skorodyńce, Tudorów, Kopyczyńce, Jabłonów, Oryszkowce, Łosiacz, Burdiakowce, Olchowczyk, Trybuchowce, Touste, Sadzawki, Biłka.

A. campestre L. Po lasach mieszanych jako podszycie i po zaroślach, wszędzie.

A. tataricum L. Po ściankach nad Seretem w Lisowcach i Rosochaczu.

Polygaleae.

Polygala vulgaris L. *var. comosa* Döll. Po łąkach przyleśnych i ściankach; Zabłotówka, Paniowce zielone, Szwajkowce, Szmańkowce, Kopyczyńce i t. d.

Celastrineae.

Evonymus europaeus L. i

E. verrucosus Scop. Po lasach mieszanych i zaroślach wszędzie posp.

Rhamneae.

Rhamnus cathartica L. Po ściankach nad Zbruczem w Biłce, nad Gniłą w Liczkowcach, nad Seretem w Lisowcach, Sasolówce, Rosochaczu i Czortkowie. Na stoku „Wołowéj" w Miodoborach.

R. Frangula L. Po brzegach lasów i zaroślach; Szmańkowce, Sasolówka, Rosochacz, Czortków, Szydłowce, Husiatyn, Olchowczyk, Trybuchowce, Biłka.

Euphorbiaceae.

Euphorbia helioscopia L. Około wsi i miasteczek po polach, ogrodach i koło dróg; prawie wszędzie często.

E. platyphyllos L. Jak. poprz. gat.; Łanowce, Kozaczyzna, Zielińce, Tudorów, Sidorów, Uwisła, Kałaharówka, Kręciłów i w. i. m.

E. angulata Jacq. Na ściance „Hłody" w Kołodróbce, po zrębach w Łanowcach (las „Tulin"), Rosochaczu („Bednarówka" ścianka), Zabłotówce (las „Halilca") i Uhryniu.

E. pilosa L. Po ściankach i sianożęciach przyleśnych i śródleśnych; Babińce (nad Dniestrem) (Lentz), Sasołówka, Rosochacz, Czortków ku Hadyńkowcom.

E. Gerardiana Jacq. Tylko po pagórkach i skalistych zboczach nad Niczławą w Łanowcach, Kozaczyźnie i Zielińcach, i nad Gniłą w Borkach.

E. amygdaloides L. Po lasach; Germakówka, Słobódka Muszkatowiecka, Cygany, Łanowce, Łosiacz, Czortków, Białe, Skorodyńce.

E. Cyparissias L. Po suchych pagórkach, pustkowiach, około pól i dróg prawie wszędzie.

Mercurialis perennis L. Po lasach; Słobódka Muszkatowiecka, Cygany, Łosiacz, Rosochacz, Jabłonów, Oryszkowce, Miodobory (m. Nowosiółką a Kręciłowem i nad Kręciłowem).

Diosmeae.

Dictamnus albus L. Po ściankach nad Dniestrem w Uściu Biskupiém (Lentz) i Kołodróbce (śc. „Hłody"), nad Seretem w Czortkowie (śc. „Dąbrowa"). W Miodoborach na Wołowéj nad Sadzawkami.

Geraniaceae.

Erodium cicutarium L' Herit. Po polach, pustkowiach, koło dróg; Zabłotówka, Szmańkowce, Uhryń, Czortków, Kopyczyńce, Samołuskowce, Wasylkowce, Soroka i zapewne wszędzie.

Geranium pratense L. Po łąkach, brzegach lasów, zaroślach i zrębach wszędzie dość często.

G. palustre L. Jak poprz. gatunek, lecz rzadziéj; Skała, Czortków (Stawki), Kluwińce, Miodobory (k. Nowosiółki).

G. pusillum L. Pod płotami w Horodnicy.

G. robertianum L. Po miejscach cienistych, skałach, w lasach i zaroślach; Cygany, Skorodyńce, Tudorów, Kręciłów, Sadzawki i t. d.

Lineae.

Linum flavum L. Na ściance „Bednarówce" nad Seretem w Rosochaczu.

L. austriacum L. Na okopie lasku „Leszczyna" w Burdiakowcach.

L. catharticum L. Po łąkach i pagórkach trawiastych; Głęboczek, Zabłotówka, Łosiacz, Zielińce, Czortków, Kluwińce, Rasztowce, Sadzawki.

Oxalideae.

Oxalis Acetosella L. Po lasach; Rosochacz, Tudorów.

Balsamineae.

Impatiens noli tangere L. W lesie w Miodoborach m. Nowosiółką a Kałaharówką.

Oenothereae.

Epilobium angustifolium L. Po zrębach, posp.; Skała, Cygany,

Łosiacz, Zabłotówka, Uhryń; Białe, Skorodyńce, Tudorów, Oryszkowce, Szmańkowczyki, Liczkowce, Kręciłów i w. i. m.

E. hirsutum L. Po zaroślach nad rzekami, potokami, stawami, po rowach, wszędzie posp.

E. parviflorum Schreb. Po rowach; Uwisła.

E. montanum L. Po brzegach lasów, zaroślach i zrębach; Paniowce zielone, Uhryń, Białe, Miodobory (m. Kręciłowem a Nowosiółką).

E. palustre L. Po miejscach mokrych nad wodami; Zwiahel, Milowce, Tudorów, Szwajkowce, Szmańkowce, Uwisła.

Circaea lutetiana L. W lasach Miodoborskich m. Nowosiółką a Kałaharówką i w Biłce.

Halorageae.

Myriophyllum spicatum L. W odlewiskach Seretu w Rosochaczu.

Lythrarieae.

Peplis Portula L. Na namuliskach jeziorek w Zabłotówce.

Lythrum Salicaria L. Po moczarach wszędzie posp.

Pomaceae.

Pirus communis L. Po lasach, polach, koło dróg, zrzadka; Kołodróbka, Łanki, Sasolówka.

P. Malus L. Jak poprz. gat.; Rosochacz, Uhryń, Szmańkowce, Oryszkowce, Szydłowce.

Sorbis aucuparia L. Na brzegu lasu „Glinka“ w Niwrze (Lentz), na ściance w Rosochaczu, w zaroślach w Tudorowie — pojedyńcze tylko okazy.

Crataegus Oxyacantha L. Obie odmiany. Po brzegach lasów, zaroślach i pagórkach, wszędzie dość posp.

Rosaceae.

Rosa pimpinellifolia Lam. Po skalistych urwiskach w Babińcach nad Dniestrem.

Rubus caesius L. i

R. fruticosus L. Po zaroślach, brzegach lasów, zrębach wszędzie często.

Fragaria vesca L. Po suchych pagórkach, zrębach, zaroślach i lasach, wszędzie posp.

Potentilla alba L. Po łąkach przyleśnych i śródleśnych, ściankach i pagórkach zarosłych; „Łanki“ w Milowcach, las „Halilea“ w Zabłotówce, Jezierzanach i Sasolówce, Łosiacz, Tłusteńkie.

P. anserina L. Po wilgotnych trawnikach, około dróg i po pastwiskach, wszędzie posp.

P. reptans L. Po pagórkach i skałach; Wygnanka, Białe.

P. Tormentilla Scop. Po sianożęciach; Oryszkowce, Kluwińce, m. Wasylkowcami a Samołuskowcami.

P. verna L. *var. cinerea* Neilr. Po ściankach i pagórkach posp.; Czortków, Kociubińce, Horodnica, Postołówka i t. d.

P. argentea L. Po brzegach lasów, pagórkach, około pól i dróg, wszędzie posp.

P. recta L. Po łąkach, brzegach lasów, zrębach i ściankach; Zielińce, Rosochacz, Kociubińce, Sadzawki.

P. supina L. Koło jeziorek w Cyganach.

Agrimonia Eupatoria L. Po brzegach lasów, zrębach, pagórkach i około dróg wszędzie posp.

A. odorata Mill. W lesie w Miodoborach koło Nowosiółki.

A. pilosa Led. W lesie „Halilea“ w Zabłotówce, na zrębie.

Sanguisorba officinalis L. Po łąkach przyleśnych i śródleśnych, zaroślach i zrębach; Jezierzany, Głęboczek, Zabłotówka, Czortków ku Hadyńkowcom, Tłusteńkie, m. Wasylkowcami a Samołuskowcami, Kluwińce.

Geum urbanum L. Po lasach, zaroślach, około płotów, wszędzie posp.

G. Aleppicum Jacq. Razem z poprz. gat.; Dźwiniaczka, Słobódka Muszkatowiecka, Ułaszkowce, Czortków (Stawki), Białe, Jabłonów, Wolica, Sadzawki, m. Nowosiółką a Kręciłowem.

Spiraea Ulmaria L. Po mokrych łąkach, zaroślach i zrębach; Paniowce zielone, Skała, Cygany, Szmańkowczyki, Czortków (Stawki), Jabłonów, Kotówka, Kopyczyńce, Nowosiółka (w Miodoborach).

S. Filipendula L. Po łąkach, suchych pagórkach, brzegach lasów, wszędzie dość często.

Amygdaleae.

Prunus spinosa L. Po brzegach lasów, zaroślach i zrębach, wszędzie posp.

Papilionaceae.

Ononis hircina Jacq. Po łąkach, około lasów, pól i dróg, wszędzie często.

Sarothamnus vulgaris Wimm. Rozsiewany po brzegach i linijach lasów dla zajęcy; Skała, Burdiakowce, Cygany.

Genista tinctoria L. Po brzegach lasów i łąkach przyleśnych i śródleśnych; Paniowce zielone, Łanowce, Zielińce, Jezierzany, Zabłotówka, Ułaszkowce, Sasolówka, Rosochacz, Uhryń, Czortków, Szmańkowczyki, Dawidkowce, Kociubińczyki, Jabłonów.

Cytisus nigricans L. Po skalistych zboczach, ściankach, pagórkach i brzegach lasów; Chudykowce, Kołodróbka, Zabłotówka, Ułaszkowce, Sasolówka, Rosochacz, Czortków i w. i. m.

C. austriacus L. *var. albus* Neilr. Po brzegach lasów, zaroślach i zrębach, często; Łosiacz, Łanowce, Lisowce, Łanki, Zabłotówka, Ułaszkowce, Rosochacz, Czortków, Burdiakowce, Tłusteńkie i w. i. m.

Anthyllis Vulneraria L. Po ściankach i zrębach dębowych; Kołodróbka, Ułaszkowce, Sasolówka, Rosochacz, Szmańkowce, Szwajkowce.

Medicago sativa L. Zdziczała w wiklach nad Seretem w Miłowcach.

M. falcata L. i

M. lupulina L. Około dróg, pól i lasów, po skałach, łąkach i pagórkach wszędzie posp.

Melilotus macrorrhiza Pers. Po łąkach w Kolędzianach.

M. officinalis Desr. Około dróg, pól i lasów po pagórkach i skałach, prawie wszędzie.

Trifolium pratense L. Po łąkach, pastwiskach i brzegach lasów, wszędzie posp.

T. medium L. Po suchych łąkach przyleśnych i śródleśnych; Łosiacz, Burdiakowce, Czortków ku Oryszkowcom i Szmańkowcom.

T. alpestre L. Jak poprz. gat.; Łosiacz.

T. pannonicum Jacq. Po sianożęciach na zrębach dębowych w Czortkowie (ku Oryszkowcom i Hadyńkowcom).

T. arvense L. Po polach i ugorach, wszędzie posp.

T. fragiferum L. Po polach, trawnikach wilgotnych, nad potokami i rzékami; Uście Biskupie, Skała, Łanowce, Kozaczyzna, Merlawa, Grabowiec, Miłowce, Rosochacz, Czortków, Klekotów, Biłka, i w. in. m.

T. montanum L. Po łąkach przyleśnych i śródleśnych; Łosiacz, Cygany, Zabłotówka, Rosochacz, Czortków.

T. repens L. Po łąkach i trawnikach wilgotnych, wszędzie posp.

T. hybridum L. Po łąkach, miedzach i zrębach; Cygany, Grabowiec, Uhryń.

T. agrarium L. Po suchych łąkach i pagórkach około lasów, prawie wszędzie często.

T. procumbens L. Po brzegach lasów; Paniowce zielone, Załucze, Wierzbówka.

Lotus corniculatus L. Po łąkach, pagórkach, około lasów, pól i dróg, wszędzie posp.

Robinia Pseudo-acacia L. Przy drodze leśnéj na Konstancyi sadzona.

Oxytropis pilosa DC. Nad Dniestrem po skałach w Babińcach (Lentz).

Astragalus Onobrychis L. Po skałach, pagórkach, około pól i dróg; Uście Biskupie, Chudykowce, Kołodróbka, Miłowce, Husiatyn.

A. Cicer L. Po łąkach, brzegach lasów, zaroślach, polach, pagórkach; Uście Biskupie, Kołodróbka, Paniowce zielone, Zielińce, Rosochacz, Kolędziany, Kotówka.

A. glycyphyllos L. Po brzegach lasów, zaroślach i zrębach; Lisowce, Zabłotówka, Milowce, Sasolówka, Zieliňce, Skorodyňce, Łosiacz, Burdiakowce, Touste, Wolica i w. in. m.

Vicia hirsuta Koch. Po zaroślach w Łanowcach.

V. pisiformis L. W zaroślach; las „Glinka" w Niwrze (Lentz), „Urwana" ścianka w Rosochaczu, Panowce zielone.

V. silvatica L. Po brzegach lasów w zaroślach; Cygany, Łosiacz, Uhryń, Rosochacz.

V. dumetorum L. Po zaroślach i zrębach; Cygany, Łosiacz, Burdiakowce, Uhryń, Rosochacz, Skorodyňce, Suchodół, Biłka, Sadzawki.

V. Cracca L. Po zaroślach i łąkach przyleśnych, w zbożu; Głęboczek, Zieliňce, Cygany, Burdiakowce, Bosyry, Sasolówka.

V. villosa Roth. Po łąkach i zaroślach, koło dróg; Krzywcze, Cygany, Burdiakowce, Uhryń, Szmańkowczyki, Kolędziany, Wygnanka, Nowosiółka (w Miodoborach).

V. sepium L. Po zaroślach; Łosiacz, Zabłotówka, Bednarówka.

V. sativa L. Zdziczała po miedzach na Wygnance górnéj przy Czortkowie.

Lathyrus tuberosus L. Na polu w Kołodróbce.

L. pratensis L. Po łąkach, zaroślach i zrębach posp.

L. silvestris L. Po zaroślach przyleśnych i zrębach; Wołkowce (pod Borszcz.) Zabłotówka, Łosiacz.

Orobus vernus L. Po lasach; Burdiakowce, Kręciłów.

O. niger L. Po lasach i zaroślach; Jezierzany, Cygany, Łosiacz, Burdiakowce, Kolędziany, Rosochacz, Uhryń, Szmańkowce.

Coronilla varia L. Po łąkach i pagórkach trawiastych, wszędzie posp.

Onobrychis sativa Lam. Po suchych trawiastych pagórkach i ściankach wszędzie posp.